

31/9/65

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మేనెల 3-వ తేది గురువారము

No. 27

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ చతుర్థి

సంచిక ౨౭

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంకుల కేదించును.
పాపుల చూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విచేతము
లలో సూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నోవ్వులకు సంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు.

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యనివాయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవసంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరగామువల్ల గానీ, మరేవిధమైనట్టిగానీ క్షమ్య శీకపోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50%
రెండవ కంపెనీల మొదటి సంవత్సరములో నికరాదాయము (Surplus) కనుపరచుట ఆదరు. ఆంధ్ర
ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయము" (స్టేట్సుమన్కోపత్రిక)
పలుకుబడిగల యేజంటు తీర్మానమీదను కమిషన్మీదను కావలెను.

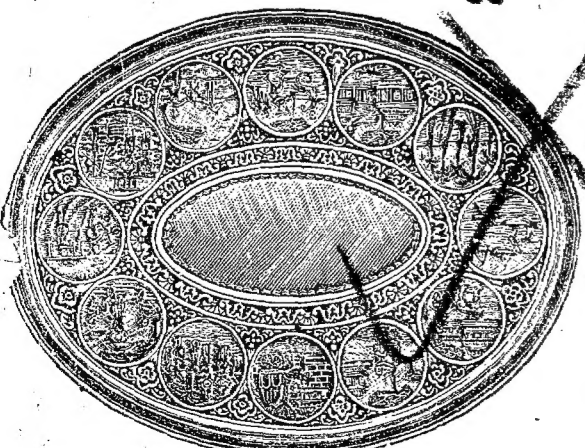
ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

మాతో లావాదేవి చేసినవారందరు తృప్తినిజెంది

4347

ఆనందమును పొందుచున్నారను విషయమును గమనింపుడు

అందమైన ప్రేలు, కంఠములు, తట్టులు
స్వగహములు మున్నగునవి అప్పటమైన
వెండితో తయారుచేయబడి విక్రయమునకు
సిద్ధముగా నుంచబడియున్నవి. ఈచిత్రము
గలదు తెలుపబడిన దశావతారము తట్టధర
రూపాయ ఎత్తు రూ 1-0-0 మాత్రమే. సీమ
వెండికి పూచీ నియ్యబడును.

కొత్తా మునిరత్నం శెట్టి
అందు నన్ను

వజ్రములు, రత్నములు, బంగారు వెండిసగల వక్రకులు, 217, వైసాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సుప్రసిద్ధనాటకములు

(బి. లక్ష్మీకాంతకవి)

4718

సత్యహరిశ్చంద్రాయము	1-0-0
సాత్రాజితియము (కృంగారసమ)	0-12-0
చిత్రమాధవనాటకము (comedy of errors)	0-8-0
హాస్యరసప్రధానము (దంటు నువ్వువాని)	
వివేకచూడామణి (శ్రీకృష్ణాచార్యులు)	1-0-0
(నుబ్రహ్మ్యభాగవతుల ఆధారిత వినోదం)	
శ్రీకృష్ణకీతకము (నుబ్రహ్మ్యభాగవతులు)	0-1-6
భజగోవిందశ్లోకములు (నుబ్రహ్మ్యభాగవతుల) వద్య	0-1-0
ములతో	
శ్రీ లక్ష్మీకృష్ణసహస్రనామము	0-1-0

విక్టోరియాడిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

వక్రకులు

1

శ్రీ ముక్త్యల రాజాగారు సమస్తాయుర్యవృద్ధిపరము
లసాక్షాత్తయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరి
అభ్యుదయమునకు చేయదలచి ఆర్యతనాయనాలను వెల్లడి
చారు. ఆయుర్యవృద్ధిపరము లన్నియు యావత్తుల వారము.
శేటలగు కొరకు వ్రాయుట.
1204

126 ఆర్యరవామయపాళ ముక్త్యాల కృష్ణ.

రాజమోహన హోరాయలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనోప్పి, మాడుపోపు, చుండ్రు,
అకాలముగా వెల్లడిన కలునెరయుట,
శిరోవేడిమి మొదలగువాటిని హరించి
మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధికి బలము
ను, శక్తిని పెంపొందించును. నల్లపరిసె
వృద్ధినికొనుచును. 1 సీసా రు 1-0-0
8 సీసాలు రు 2-10-0

(6) 8851

వి.పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము
వి. కి. పి. అందుకో. ఆయుర్యవృద్ధిపరము- వెరీ డేవీ, (నెల్లూరుజిల్లా)

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

పాలసీ ద్వారా డైరెక్టర్లు

పాలసీ ద్వారా నుండి ప్రకటించు పంపిణీకరణము
పెద్ద డైరెక్టర్ల నెక్కువ సంఖ్య 1928 సం॥ ఏప్రిల్ 21వ
తేదీన మీటింగు జరిపబడినది. ఆయా అంశములను పాలసీ ద్వారా
డైరెక్టర్ల నెక్కువ సంఖ్య 1928 జరిగిన డైరెక్టర్ల మీ
టింగునందు వారికి అధికార కారణము ఏకగ్రీవముగా
యొగిగిన నమోదు చేసిన యెద్దరు పాలసీ ద్వారా, పాలసీ ద్వారా
డైరెక్టర్లుగా 1928 సం॥ లో పాలసీ ద్వారా డైరెక్టర్ల ఎన్నిక
జరుగునంత వరకు ముందస్తు ఏర్పాటు గావించినది.

(1) దివాన్ బహదూర్ జి. రాఘవయ్య, సి. ఎన్. వి.
మొంబరు, బోర్డు ఆఫ్ రెవెన్యూ, ప్రస్తుతం రిటైరుకుట సిద్ధపడి
సెలవులో నున్నారు.

(2) బి. సీతారామారావు, బి. పి., బి. యల్, హై
కోర్టు న్యాయవాది, ఉపాధ్యక్షుడు, మైసూరు, మదరాసు.

(బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్ల అనుమతితో బాబు)

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు, స్టాక్ అండు కంపెనీ,
10 మాస్టర్స్ పేజీ, మద్రాసు, 30-4-28. మేనేజరు.

మాన ప్రాణాన్ని మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలకులభము! (ప్రస్తుతము ప్రత్యేకము) గురువారము!
శరీరములో ఉన్న ధైర్యమును కలిగి పైతృకాకల
కీమాత్రము దివ్యాత్మమును అభ్యర్థించు, అభ్యర్థించు, అభ్యర్థించు,
అన్ని మాంధ్యము, అతిదాహము, ఏకాగ్రత, సర్వాంగముల
యందు బలమును, పిక్కులు, కార్యములు, కిరణము,
వైష్ణవ, అనులు మొదలగువానియందు గలిగి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆస్థానమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రము మేహవాదోపపాదన మంట నేమాన్యును,
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. సుఖముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమాంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

దండోరా పుస్తకములు

రాజ్యము మనది అని ప్రజలు తిరగరావార్యముగా
గ్రహించుటకు ప్రకటింపబడు పుస్తకములు.

1. తరుణ హిందూదేశము:- పరిశీలించు ప్రభుత్వ
బహిష్కారమునకు గురైనది. మహారాజా సీతవేత్తయగు లాలా
అజపతిరాయ రచించిన ప్రపంచ ప్రసిద్ధిగన్న యంగిండియా
యను గ్రంథమునకు తెలుగు. వెల ఒక రూపాయ.

రాజకీయ వాఙ్మయమున నమూనా మైన గ్రంథము:-
ఆంధ్ర యాత్రా తత్వమును గ్రంథకర్త పంపూర్ణముగా దిండిపా
డు. దీనిని నువ్వించి ఆంధ్రలో కమనకు మహాపకారమొన
ర్చినాడు. హిందూ.

2. శ్రీ సీతారామరాజు మరణకారము:- ప్రభుత్వ
ప్రతిక్షిప్త స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించుకొన్న శ్రీ రామరా
జామరణకారము వివరించుచున్న పాటకం తెలుగు అణాలు.

3. ఆనాటి ప్రపంచ పరివర్తన:-
ఇట్లున్న యాత్రా వీక్షయ రాజకీయ సమస్యలను సా
రస్వతమున ప్రకటింపబడుకొన్న దండోరా కచ్చేరీ ప్రకటన
సీయమైనది. భారతి.

మేనేజరు దండోరా కచ్చేరీ రాజమహేంద్రవరము

వగుళ్లకు తెలుసు

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0

అరికాళ్లు, అణచేతులు, చర్మముకారకములను, శీతగా
లివలన పగిలిపోయి పుట్టుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును.
ఈ తెలుసును రాచిన వగుళ్లు మాని జల పోయి మంచినీరు
కాగలదు. వగుళ్ల నీటియొనడమును, స్వల్పకాయము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

యువకులకు సందేశము

సుభాష్ చంద్రబాసుగారి యువన్యాసము

‘బాలుకే పెద్దలు బిల్లిదుల్ వారె;
పెద్దలు మతిచెడి పిరికిచారుదురు’

చొంబాయి, మే 1:- వారిమన గారి యువన్యాసము జరి
గిన యువకులపట్ల శ్రీమంత సుభాష్ చంద్రబాసుగారిట్లు
ఉపన్యాసించిరి:-

నేను దేశసేవకుదేసినాని అగ్రాపరాధిపతిగాన చెప్పినట్లు
దేశభంధు చిత్రంజన్ దాస్ గారిపాసము వాక్యమిందుకు తగిన
వాడనుకాను. దేశభంధువుని కార్యక్రమము ననుసరించుటకును;
వారీయాశయముల సాధించుటకును నేను ప్రయత్నించుచున్నాను.
నేను మీపెద్దకు భారతవాతీయ సభావ్యోగీయడనుగా వచ్చుట
లేదు. యువకులపరమాజములో నొక సభ్యుడనుగా వచ్చు
చున్నాను. భారత దేశములోనే గాక ప్రపంచ
చములో నన్ని దేశములలోను యువకులయందొద్ద జరిగినది.
మానవజాతి క్రొత్తపనులను క్రొత్త దృక్పథమున జూడ
ప్రయత్నించుచున్నది. ఇతర దేశములలో యువకులను నేను
చూచినాను. యువకులకు సంబంధించిన సమస్యలలో వారిక
క్రొత్త పద్ధతి నవలంబించుచున్నట్లు వాకు తోచినది. పెద్దలు
పూర్వతరములవారు కాలానుసరముగా ప్రవర్తించక, నెనుకం
జ వేయుచు వచ్చురని వారియభిప్రాయము.
పెద్దలు సాధించలేని సమస్యలను యు
వకులు సాధించినారు. జర్మనీలో పెద్దలు నిరర్థకము జేరి
కాళ్లు పారజాపిన లోజలలో యువకులే ధీరత్వమును జూపి
వనిచేసిరి. యువకు లెప్పుడును నిరర్థకము జేరరు. అది
ప్రకృతికి విరుద్ధము. మునుపళ్లకు గోరము కాని క్రొత్తపద్
ధులును, నూతనోత్సాహమును యువకుల కుండుట సహజము.
వాకుజూడ భారతదేశమే ఒక ప్రపంచమని తోచుచున్నది.
ఇచ్చట అన్ని జాతులు అన్ని మతములు సామరస్యమున నుండ
వచ్చును. వివిధ భాషలు, కలిసియుండవచ్చును. జాతీయత అంత
జాతీయతకు విరుద్ధముకాదని మనము దృఢావేశముగలము. ఇట్టి
స్థితి మనకు రాజకీయ ఆర్థిక సమస్యలను లభించిన గాని
కలుగదు.

సైమన్ సంఘమును బహిష్కరింపుడు

భారతదేశమునందంతట యువకులసంఘములను స్థాపించు
టవలనను సైమన్ సంఘమును బహిష్కరించుటవలనను మనకు
స్వాతంత్ర్యము లభించును. మన భవిష్యత్తు స్థిరమగుటకు పా
ర్లమెంటు సమర్థము కాదని సైమన్ కమిషన్ బహిష్కార
మువలన తెలియనగును. స్వయంస్థియ సూత్రమే మనకును ఆం
గ్లేయులకును తగాదాలు కలుగజేసినది. మన మొక రాజ్యాంగ
విధానమును నిర్మించి బర్లిన్ పాడ్ ప్రభువుకు జవాబివ్వ
వలెను. ఆంగ్లేయులను బహిష్కరించవలెను. ప్రస్తుతము
విదేశసమస్యల నన్నిటిని బహిష్కరించుటకు మనము సమర్థు
లముకాము. ఆంగ్లేయుల బహిష్కారము స్వాతంత్ర్య పోరాట
ములో మనకు గల దివ్యాయుధము. ఇట్లు చేయుటకు మనకు
విల్లుముజమానుల సాయ ముండవలెను వారు వారి బాధ్యత
లను గమనించవలెను. కావున కాంగ్రెస్ కు మిల్లు
యజమానులకు ఒడంబడిక జరుగుట అవసరము కాంగ్రెస్
విల్లు యజమానులు కార్మికులు కూడిన సైమన్ సంఘ బహి
ష్కారము విదేశసమస్య బహిష్కారము పూర్తియగును.

సత్యాగ్రహము

స్వాతంత్ర్య పోరాటములో ఆఖరు సాధనము సత్యా
గ్రహము. ఉపన్యాసములు తీర్మానములు లాభములేదు. యు
వకుల సమాజములను విరివిగా స్థాపించి పని చేయవలెను. మన
కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు గమనించక తప్పదు. ఈ యువన్యా
సమును తీవ్రముగా కొనసాగించి ప్రపంచములో నన్ని దేశము
లకును భారతదేశ యువకులు మార్గదర్శకు లయ్యెదరని నేను
కోరుచున్నాను. (శ్రీ. వెన్.)

టారిఫ్ బోర్డు విచారణ

రంగూను, మే 1:- టారిఫ్ బోర్డువారు నేడుదయము
ఇండ్లో బర్మా పెట్రోలు కంపెనీ ప్రతినిధియగు డేబుగారి
ని ఆటకు కంపెనీ తరపున కామిరానుగారిని రహస్యముగ విచా
రించిరి.

చెన్నై టబాకా ధరలు

1928 సం॥ మే నెల 3-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యములు		
మనుమ తేనాలి	6 42 1/2	12 12 0 14 8 0
నల్లారి	,, 14 4 0	15 0 0
శీర్షి	,, 15 0 0	17 0 0
కాగులు	క. 164	11 0 0 12 0 0
నవ్వులు	,,	20 0 0 22 0 0

2. ధాన్యములవల్లులు

కందులు అన్న 1-కి క 205	,, 15 0 0	16 0 0
నవగలు	,, 11 12 0	18 12 0
నవలు	,, 14 0 0	15 8 0
నవములు	,, 14 0 0	17 0 0
తలములు	,, 11 0 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-కి	,, 150 0 0	158 0 0
నయ్యల నూ 1-కి	,, 14 0 0	21 0 0
మిమక నూనెనవగవచ్చు కా 1-కి	,, 50 0 0	52 0 0
చేరితో కొట్టిన	,, 48 0 0	46 0 0
జీత నవగనూనెనవగ కా 1-కి 118-0	,, 118 0 0	110
అమడము కా 1-కి	102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

జాడవనూనె కా 1-కి	88 0 0	90 0 0
మారవనూనె	60 0 0	70 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరు) కా 1-కి	91 0 0	98 0 0
దరియాల	,, కా 1-కి	91 0 0 98 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమలము ముంజు 1-కి	క 40, 45	
కాళహస్తాపాయకట్టు	,,	50, 55
జేలము కా 1-కి	క 28 0 0	50 0 0
అన్నాచక్కర అన్న 1-కి	,, 80 2 0	80 6 0
పింతవనూనె కా 1-కి	,, 28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

నల్లరకం కా 1-కి	,, 29 0 0	31 0 0
చదరం	,, 28 0 0	29 0 0
కత్తెలు	,, 28 0 0	29 0 0

6. నూలు

నం 20 తేన్ని నీలిరం	క 7 5 0	
నం 3 ,, కట్టారి	,, 4 9 0	
నం 24 ,, లాకి	,, 6 0 0	
నం 20 1/2 రేట్లెట్టెలు	,, 6 18	
నం 40 జామ్మర 10 కా	,, 10 9 0	
నం 44 సాండ్	,, 8 6 0	
నం 40 రాడి	,, 9 4 0	
నం 4 తేన్ని నీలిరం	,, 4 6 0	

7. దూది

బోంబాయి కాకు 1-కి	క 879 0 0	
-------------------	-----------	--

8. లోహములు

నం 100 ముం 1-కి	క 60 14 0	క 51 4 6
బంగారు ముం 1-కి	,, 21 0 0	22 0 0
మరము 1-కి	,,	18 8 0
ఇత్తడి కా 1-కి	,, 284 0 0	286 0 0
కాకి కా 1-కి	,, 284 0 0	288 0 0

రింగులు

అతితేలు స్వీట్లుటాండు అలిజరండ్ సింహం

సీసా 1-గ్రామి 20 కి	క 6 0 0	
,, నీలిరం 1 కి	1 12 0	
,, 24 కరులు	1 12 0	
,, 28 కరులు	1 11 0	
,, 36 కరులు	1 10 0	
,, 1 అంబర	1 10 0	
దేక్కలు పాన్లుపాన్లతో అనా (బర్లిన్ రేట్లు)	3 0 0	
కాగ్ 0 0	1 0 0	
కడకు 4 0	1 0 0	

ఆంధ్రరత్న

ఫోటో-కె. వి. గోపాలకృష్ణ-గుంటూరు.

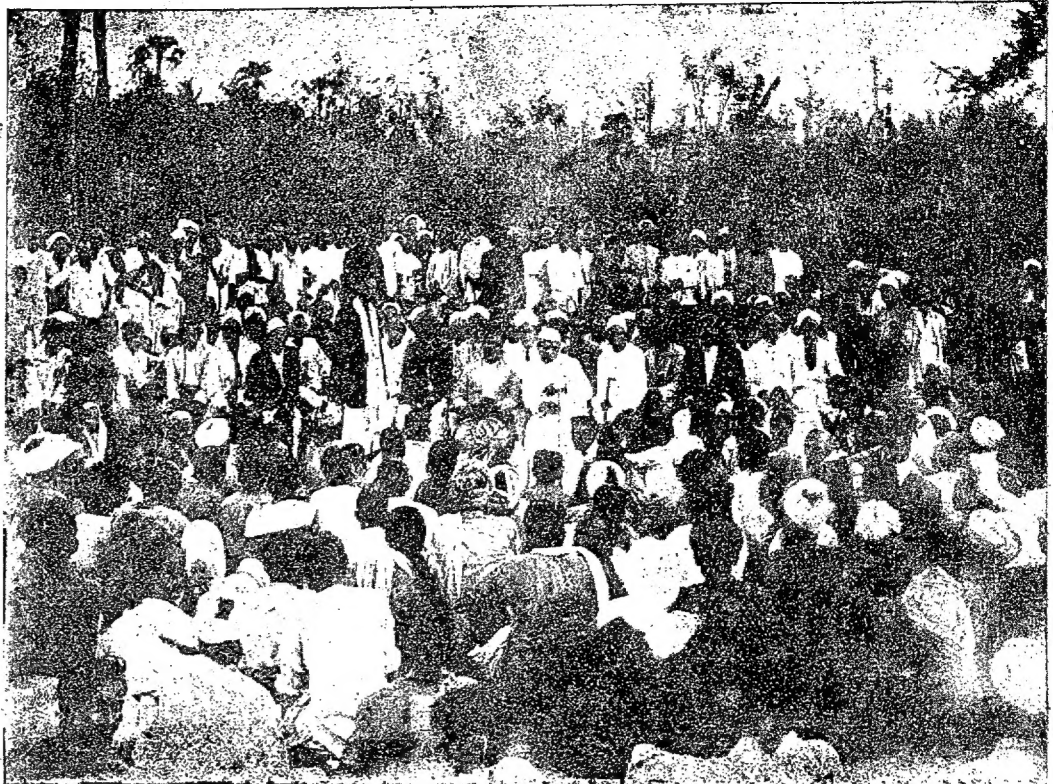
దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

క్షయరోగపీడితులై ప్రస్తుత మిస్థితియందున్నారు ఆనపనునిద్యావికారములును, మహాదారప్యభావులును ఆత్మ్యత్వము దేశభక్తులును, శ్యాగశీలరును, "చీరాల పేరాల పిరులు"ను, రామభక్తాగ్రేసరులును, పరపవాగ్ద్యోతలానులును, దగ్ధానితపవారవిందులును, ఆజానుబాహులును, ఆంధ్ర పుత్రతత్వము నైన శ్రీ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు దాదాపు యూదు సంవత్సరములనుండి క్షయరోగపీడితు లయి మాచిత్రపటమునందు గన్పించుచుండి ఎముకలప్రాచై కృశించి మంచముపట్టియున్నారు. పరమోదారప్యభావులగు వీరు కొలది కాలమాక్రింద తాము సంకల్పించిన శ్రీరామదేవాలయ నిర్మాణ యాచకయి ఆంధ్రమహాజనులసహాయము నపేక్షించియుండిరి. వారి సంకల్పసిద్ధికి తోడ్పడి తమ సహజానురాగమును, దేశ భక్తిని ప్రకటించుట ఆంధ్రసోదరుల పరమధర్మము.

పి. వి. ఎస్. శాస్త్రిగారు

తంజావూరుజిల్లా విద్యాశాఖోద్యోగి. ఆక్సు ఫర్డునందు జరుగు ప్రాగ్దేశవాసుల అంతర్జాతీయ 17 వ సభకు ఇండియా ప్రతినిధిగ ప్రభుత్వము వారు ఎన్నుకొనిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

శ్రీనివాసయ్యంగారికి మదరాసు కార్మిక సంఘమువారు పెరంబూరులో వీడ్కోలు విందు గావించిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

6 కోట్ల ఆస్పృశ్యులు

భారతదేశములో నున్నారు

రా. బి. ఎం. సి. రాజాగారి ప్రకటన
ఆఖిలభారత నిమ్నజాతుల సంఘాధ్యక్షుడు డా. బి. ఎం. సి. రాజాగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. గత ఫిబ్రవరి 28వ తేదీన భారతకాసనసభలో జరిగిన చర్చలో, విద్యాశాఖ కార్యదర్శియగు బాబ్బాయిగారు ప్రభుత్వము తరపున మాటలాడుచు భారతదేశపు నిమ్నజాతుల సంఖ్య ఆనేకవర్షాయులు కెప్ప బడుచున్నట్లుగా 6 కోట్లు గాదనియు, 2 కోట్ల 80 లక్షలు మాత్రమేయనియు చెప్పిరి. బాబ్బాయిగారి యాయాపత్యప్రకటనకు సమాధానకరముగ వివరము లొసగవలెనని నేను వారినిగోరి యుండుటచేతను, వారి సమాధానముకొరకు నేనింతవర కెదురు జూచుచుండుటచేతను, బాబ్బాయిగారి యపత్యప్రకటన నేనింత వరకు వారాపత్రికలలో విమర్శింప బూనలేదు. బాబ్బాయిగారిచ్చినసంఖ్యనే, వింటరుటను ప్రభువంగీకరించిట్లుగా నేనిప్పుడు చెలిసికొంటిని. బాబ్బాయిగారిచ్చిన వివరముల నిజానిజములను విచారించకనే యిండియా ఆఫీసువాని నంగీకరించుట విచారకరముగా నున్నది.

22-2-1919 తేదీ ప్రాంచైజు కమిటీ రిపోర్టులో 1911 జనాభా ప్రకారము వివిధరాష్ట్రములలో ఆస్పృశ్యుల జన సంఖ్య యీక్రింది విధముగా నున్నది:

మద్రాసు	68.7	లక్షలు
బొంబాయి	5.7	"
పంగరాష్ట్రము	98.4	"
పంజాబ్ రాష్ట్రములు	101.1	"
పంజాబు	17.8	"
బీహారు, ఉత్తరప్రదేశము	98.8	"
మధ్యరాష్ట్రములు	87.6	"
ఆస్సాము	2.9	"
మొత్తం.	421.5	"

1921 జనాభాప్రకారము ఆస్పృశ్యులసంఖ్య బొంబాయిలో 80.6 లక్షలు, పంగరాష్ట్రములో 115 లక్షలు, మధ్య రాష్ట్రములో 100 లక్షలు అయియున్నది. ఇతర రాష్ట్రములలో అభివృద్ధిచెందిన ఆస్పృశ్యుల సంఖ్యయందు చేర్చబడకు న్నను 1921 జనాభాప్రకారము పంగరాష్ట్రము బొంబాయి మధ్యరాష్ట్రముల ఆస్పృశ్యులసంఖ్యయు 1911 జనాభా ప్రకారము యితరరాష్ట్రముల ఆస్పృశ్యుల సంఖ్యయు గలిపి భారత దేశమున కంతకు మొత్తము 524 లక్షలు తేలుచున్నది.

పై వివరములబట్టి బాబ్బాయిగారి సంఖ్య తప్పు పంఖ్య యని స్పష్టపడగలదు. (ఆ. ప్రె. పం.)

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

పతాకోత్సవము

పూనా, మే 1:—సుభాష్చంద్రబోస్ గారి యగ్రాస వాధికత్యమున మే 31 తారీఖున జరుగనున్న పథికు ఉపక్రమ తీకగా నేడు వాతీయపతాకోత్సవము జరిగెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు శివరాం మహాదేవ్ పరాంజపీగారు చాల మంది ప్రజలయెదుట పతాకము ప్రలాదనేసెదరు.

శ్రీకుసుమహరనాథ బాబాజీ

వర్ధంతి మహోత్సవము

1928 జూలై 2 వ తేదీన శ్రీ జగన్నాథము (పూరి) వందు శ్రీకుసుమహరనాథ బాబాజీగారి వర్ధంతి మహోత్సవము జరుపబడునని శ్రీయుత పి వెంకటేశ్వరరావుగారు కాకి వాడనుండి మాకు ప్రాసీరి.

లిలోవా నమ్మె

కలకత్తా, మే 1:—ఏప్రిల్ 27 వ తారీఖున హరారాన దలిన సమ్మెదారులు కొంతసాపురం మొదలు గ్రామములలో ప్రవ్వము ననూజచేసి కలకత్తా చేరిరి. (ఆ. ప్రె. పం.)

రా. బి. సి. వెంకట రంగరెడ్డిగారు

హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ.)

శస్త్రచికిత్స చేసుకొనవలసినది లేదు!

ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే

ఉపయోగింపుడు

బొంబాయి నందు నివసించు చుండిన ఒక పార్శ్వ శ్రీ కొన్ని నెలల క్రిందట మిక్కిలి జబ్బుగా నుండెను. ఆమెకు చికిత్స చేయుచుండిన వైద్యుడు శస్త్రచికిత్స నవసరమని తెలిపెను. స్వాభావికముగా ఆమె మిక్కిలి బలహీనముగా నుండెను. శస్త్రచికిత్సకై నిర్ణయించబడిన తేదికి కొన్ని దినములకు ముందు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగించి, అందుచే అద్భుత గుణము గలిగినట్టి ఆమె స్నేహితురాలు శస్త్రచికిత్స నిలువవలసినట్లును, సదరు గుళికలను ఉపయోగించి చూడవలసినట్లు ఉత్తరముమూలముగా సలహానిచ్చెను. సదరు ఉత్తరముతో కూడ 6 బుడ్ల గుళికలనుకూడ పంపెను. శస్త్రచికిత్స చేయబడలేదు. సదరు పార్శ్వశ్రీ ప్రస్తుతము సంపూర్ణ ఆరోగ్యముతో నున్నది "ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే" అను దానికి వందనము చేయుచున్నది.

పైన తెలుపబడిన ప్రకారము వివరణములతో వందలకొలది ఉత్తరములు స్త్రీలనుండియు, బాలికలనుండియు మాకు వచ్చియున్నవి. చతుర తతో గమనించియు, చికిత్సచేయు శరీరములో తామూరుగా నుండడము నయముగాక ఘోషిగా నుండునట్టి సూచన లగవడినప్పుడు ఫెలూనా గుళికలను క్రమముగా వాడవలెనని మేము గట్టిగా సలహా నిచ్చుచున్నాము.

ఫెలూనా గుళికలవలన శస్త్రచికిత్స లన్నియు నిరుపయోగ మని మేము బాధ్యతతో తెలుపుట లేదు. అయితే వాటినివాడుటచే అవి శుభ్ర పరచి, కుదిర్చి, మంచిస్థితిలోనుంచి క్రమపరచుచున్నదని మాత్రము దాచకుండా తెలియజేయుచున్నాము.

అవి స్త్రీల జీర్ణాశయముల సరిగా వర్తించునట్లొనర్చును.

4662

రక్తక్రితానొందిన ఆడపిల్లలు త్వరలో ఆలస్యమొందు వయస్కులైన స్త్రీలకు జీవిత మార్పును పొందు సమయమున ప్రత్యేకముగా స్త్రీలకు ఉపయోగము నిమిత్తం ఏర్పాటు గావించబడిన ఫెలూనా మాత్రము నుంచకొనవలెను.

రోగికి మలబద్ధకము ఏర్పడకుండునట్లును, రక్తమును వృద్ధిపరచి ఇనుప లోహాతి శయము నన్నిటిని పొందగలిగినట్లు ఇనుము దీనిలో మరియొకరూపమున విశిష్టముగా బడెను. స్త్రీల గర్భాతిశయ శీర్షకోశముల పరిచేయుటకు తోడు శక్తిని వృద్ధిజేయు టానిక్ గుణముల నన్నింటిని గలిగియున్నది. తల్లులుగాని యింటి ఆడంగులుగాని తమకు యింటి భారములు కష్టమని తోచినప్పుడు, దేహధర్మముల నిర్వర్తించు శీర్షావయవములు సక్రియమై ఆమెను నింపదగును. విడ్డను కనునప్పుడు కొలదిగా ఆశ్రద్ధవహించినను తదు పరి ఎక్కువవారికి తా వొసంగును. అవయవముల అవకతవకలకు ఫెలూనా మాత్రము వాడవలసి యుండును.

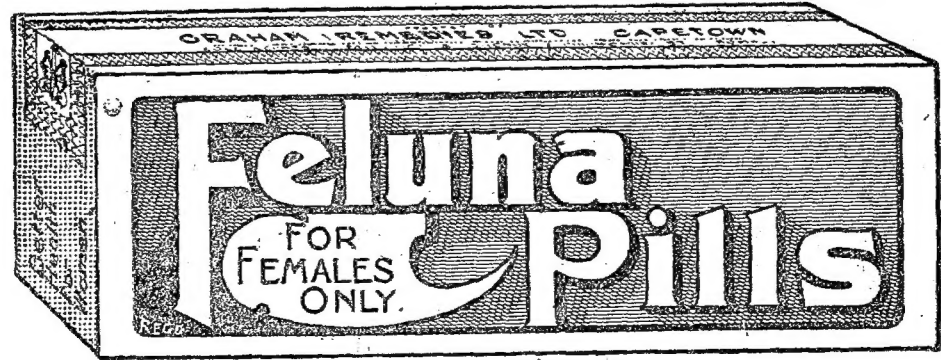
ఫెలూనా మాత్రము నేవించిన ఆడవాండ్రందరూ ప్రత్యేక స్వామధ్యమున పాడి నుభింపగలరు. నిత్యము నూతన ఆరోగ్యపరిపదతో నెదుర్కొనుచుండురు. ఇట్టి పనులనంతకష్టముగా తోపవు. ఇదివరలో వినుగుగాన, చిరాకుగాన నుండు వారు, మరుగుగాన, సంతోషకరముగా నుండురు. తమ ఆరోగ్యము పెంపొందుట మన తమకేకాక యింటియందు వారలందరకు సంతోషాంతరంగుల నొనర్చును. యజ మానురాలు అస్పృశ్యతగా నుండిన యిల్లు కళకాంతులతో శోభిల్లుజాలరు. ఇదివరలో బిల్బుగానుండి నలుకువగానున్న భార్యలు కలవారలు ఫెలూనా మాత్రము నేవించిన పిదప ఆరోగ్యపరిపదనుపొంది తృప్తి నొంది, తమ సంతోషాతిశయముల వెల్లడపరచుచు మరల మరల వ్రాయువారం కృతజ్ఞ తాత్రములనుదుకొనుచున్నాము. స్వాకృతరచు కొనినందులకు కౌతయు ప్రశంసించెద.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన లక్షణములు స్త్రీలకు, బాలికలకు సామాన్యముగా నుండును. నయమగుటకు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగింపుడు:-

బలహీనత; మలబద్ధకము;	మూర్ఛ, వ్యాధిచేతుంగుట;	నడుమునొప్పి; ప్రసవముచే గలగు	తలనొప్పి, పిత్తునొప్పి;
నిస్సత్తువు; పిత్తపాండువ;	పోట్లు, పిత్తము	బలహీనత, అవయవములనొప్పి, నత్రువ	బడలిక, నిద్రలేమి
తాపము	అశీర్ణము	తేలికదాటు, తెలుపుప్రాసము, తెల్ల బారిన	అంటునందుగలుగు కష్టములు;
చెదురక్తము	దృష్టిలో నడు	శరీరము, క్యాసముపిల్చిన	ప్రసవాంతరము;
తలదిమ్మ	తుంటి నొప్పి	దుర్వాసనగా నుండుట	మొదలగువాటికి

ఇదివరలో విడ్డలులేని వారలకు కూడ ఫెలూనా మాత్రము నేవించిన తరువాత విడ్డలు గలుగు సంభవించెను. తల్లిదండ్రులకు విడ్డయే అయ్యాల్య ప్రసాదము కొన్ని కుటుంబ ములలో ఏండ్లు గడచిన తరువాత తమకు విడ్డ కలుగనని ఆశ లేనేలేదు. కాని ఫెలూనా మాత్రము నేవించుటవల్ల స్త్రీ మర్యాదవయముల సరిగా వర్తించునట్లొచ్చి, శారీరక శఫలపరచు నట్లొనర్చు గలిగెను. ఫెలూనా మాత్రము అవయవముల చక్కబడి ఉపశమనముల గలిగించి, బలహీనముల పోయిన నరములకు చేయూతనిచ్చి అవయవములన్నింటిని శక్తిని సామర్థ్య మును ప్రసాదించెను. శీర్షకోశమును శుభ్రపరచి ప్రకృతిచే నొసర్చు గల వలయు కార్యములు సఫలమగునట్లొనర్చు గలిగెను.

ఆరోగ్యము కొరకు ప్రాకులాడు ఆడవాండ్రు మాత్రము ఫెలూనా మాత్రము దివ్యప్రసాదమని ఎంచబడును. అనేకావధముల నేవించి, నిరాశనొందిన వారలకు ఫెలూనా నూతన ఆశను గలిగించును. ఫెలూనా ప్రత్యేకముగా స్త్రీలకు ఉపయోగముల కనుననట్లు తయారు కాబడినవి. ఫెలూనా నేవించిన వారి జీవితము ప్రకాశవంతమైనదనబరచు,

ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే. ఇవి ప్రతివోటుకు శిలుచేయబడిన ఎట్టివి ప్యాకేజీలలో విక్రయింపబడుచున్నవి. 86 గుళికలు గల బుడ్డికి ధర రూ. 2-4-0 మాత్రమే. ప్యాకేజీ పరమలకు సంబంధించిన ఉత్తరములు, వి. పి. ఆర్డరులు ఇండియా, బర్మా సిలోనుకు సోత్ ఏజెంట్లుగా నియమింపబడిన ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మెసర్స్ పటేల్ అండు ధోండి, పిన్ నెస్సు వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం. 838, బొంబాయి.

పోస్టుబాక్సు నెం. 620, కలకత్తా.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోత్సవ ముహూర్తము

సభా మే 2:—మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

పూనా, మే 2:—మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

పూనా, మే 2:—ఈ సభ్యులకు పూనా

పూనా, మే 2:—ఈ సభ్యులకు పూనా

(ఆ. ప్రె.)

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యువనాస్థానము

రాష్ట్రీయ సభావ్యవస్థాపక సంఘాధ్యక్షుడు

సోదర సోదరి వయలారా,

ఆహ్వాన సంఘమున విద్యుత్తు మానగరమున

పూనా పూర్వవైభవము

మీరు చూడదగినవాటిలో ప్రధానసామగ్రి

ప్రస్తుత వైభవము

ఇంతయకాదు. ప్రస్తుతకాలమున భారతీయుల

మన అగ్రాసనాధిపతి

ఈ సభ కగ్రాసనాధిపతియైన సోమయ్యకు

వారి కోపముకు పరిమిత వారీ నిజమైన

విశేషత్యమెట్లు కుదిరినది.

ప్రస్తుత సమయమున వైమన్యులన్నియు

పైమన్ సంఘమును బహిష్కరింపుడు

కాని యితర విషయములయందు సంఘముయొడల

కమిషన్ చేసినపని

ఈసంఘము 1927 నవం. మొదటివారమున

ఈ రెండు నెలలలో వారు చేసిన పనియిది

దీనికి రు 3,40,000 ఖర్చు

ఈ ఆయాభ్యుపేక్ష పనికి, 3,40,000 కాపలెనని

శాసనసభలు-బహిష్కారము

వైసరాముగారిట్లు ప్రకటించినను కాపలసభల

పయ్యెన్-టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా

పై తెచ్చినదానిని బట్టి చూడగా రెండు నెలలలో

పైమన్ గారి లేఖలు

పైమన్ గారు ప్రకటించిన మొదటి లేఖకు

బహిష్కారము సాగించవలెను

వనమింజనరకచేసిన బహిష్కారమువలన

నె నా క తు రి గ్గ రా దు. ఈ పని మనము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

చెప్పవలె జరిగినపటి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య

అంగ వస్తుబహిష్కారము

పైమన్ సంఘమును బహిష్కరించుటకు

వన్నలు ఎగ్ గుట్టులు

బహిష్కారోద్యమము సమానరాకరణము

శ్రీమదుమారసాధున నమః

ప్రభువు కుసుమహరుని యమృత స్వాగ్ధులు

నీవు హిందువుడవైనను మహమ్మదీయుడవైనను

యోగులు తత్వజ్ఞులు నింకను మహాకావ్యలో

శ్రీమదుమారసాధున నమః

దేశీయవార్తలు

సింహాభిషేక విద్యార్థి మహాసభ
శ్రీమత ఎన్. పద్మిని గౌరవార్థం ఆఖిలభారత
యూజెస్ బహుళభాషా సాహిత్యోత్సవముల సంఘం. (ప్రీ.పె.)

దాను సారకనిధి

కోవిల్లాలో రూ 5000 వసూళ్లు

కోవిల్లా, మే 2:— శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు జమస్థాన బహుళభాషా (బ్రహ్మచరిత్ర) గ్రామీణామము నచ్చినపుడు గొప్పవసూళ్లను జరిగెను. దానుసార్కనిధికి రూ 5000 వసూలయినది. బహుళభాషా పేరొక జేయి కలిపి ఆఫీసు ఆశ్రమమునకు ఆరువేల లాసరి. (ప్రీ.పె.)

కలెక్టరును చంపిన మహమ్మదీయుడు

కలెక్టరు మే 2. చిటగాన కలెక్టరును చంపిన రహమాను అను మహమ్మదీయుని కేసు విచారణ బరుగుచున్నది. ఇతడు కోర్టులో పిచ్చివానివలె మాట్లాడుచు ఉన్నాడని ప్రజలములు చెప్పెను. ఇతడు నిజముగా పిచ్చివాడనివో కాదో పక్షి దినములు ఇగిలిన నడవడికను పరిశీలించువలసిగా స్వస్థు జనరలుగారికి ఉత్తరువుచేసి కేసువిచారణనాయిదావేయబడెను. రహమాను తరఫున వాదించుటకు పీడత కావలెననియు ఆఫీడరుయొక్క ఫీజుఖర్చులు తాను భరించదలసినయు రహమానుచెప్పెను. (ప్రీ.పె.)

కొంగ్రెసు నాయకులపై కేసు

రద్దుచేయుటకు కారణములు

లాహారు మే 2 తేదీ నైపున కమిషను లాహారు నగరమున వచ్చినప్పుడు బహిష్కరణ ప్రచారము చేసిన కొంగ్రెసు నాయక ప్రముఖులగు డాక్టరు సత్యపాలు మున్నగు వారు ప్రజలను ప్రేరేపించి అల్లడలు చేయించినారని వారిపై నేరారోపణచేయబడెను. ఈ దాఖలందు లాహిషాయన ఫిర్యాది యొక్క సాక్ష్యము మొదటికోసం జరిగెను. మరునాడు అతని ఉత్తర సాక్ష్యము గై కొనవలసి యుండెను. కాని, మొదటి కోసం ఆతడు చెప్పిన సాక్ష్యమునందే అనేక అసంబద్ధములుండెను. ఇందులకు పోలీసువారి దృష్టి రసాభాసయగు నని పోలీసువారు జడిసిరి కాబోలు. మరునాడు లాహిషాయనకు రాజాలదనియు మొదటిదిన మంతయు కోర్టులో నిలువబడి సాక్ష్యమిచ్చుటకు ఒడలిక జెంది అస్వస్థతగా నున్నాడనియు పోలీసువారు వాయిదా కోరిరి. వాయిదానాటికి పోలీసు వారి తరఫు పబ్లికప్రెసిడెంటులకు హాజరై పోలీసువారు ఛార్జి యొత్తినేయుచున్నారనియు లాహిషాయన కొంగ్రెసు మద్రాసు లగు నాయకులకును సమాధానము వదిలినదనియు కోర్టువారి కి విన్నవించెను.

కాని అట్టి సమాధానము వదిలినట్లుగా మద్రాసు లకు తరఫు పీడత అంగీకరించలేదు. అట్లు చెప్పినప్పటికిని మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు కొట్టివేసిరి. ఈ వింత వ్యవహారముల అర్థమును ధిరువగు లే యూహించుకొనవలయును. (ప్రీ.పె.)

ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారిజీతం బ్యాంకులో మాయమయ్యెను

బొంబాయి, మే 2:— బొంబాయి ఫిఫ్త్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుయొక్కయు, మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు యొక్కయు మరితర అధికారులయొక్కయు జీతములను బ్యాంకు చేయునని యైదు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టుబంటోతు నొకనిని ఇంజీనీయరు బ్యాంకునకు పంపి ఒక హుండిని మార్చి కి కేలరాపాయలను తీసుకొనిరమ్మని కోరిరి ఆతడు బ్యాంకులో ఆముత్యము తీసికొని కిటికీబల్ల మీదపెట్టి యుండిగానే ఆ మొత్తమంతయు మాయమయ్యెను. పోలీసుదరీయాపు జరుగు చున్నది. (ప్రీ.పె.)

ఫెన్నరు బ్రాక్వేగారు

ఒకవారు ఇండియాలోను, మూడునెలలు ఇండియను ఆఫ్ఫియిల్లోను యడగ్రంథమును ఫెన్నరు బ్రాక్వేగారు త్వరలోనే ప్రకటించునన్నారు. ప్రభుత్వము బ్రాక్వేగారు ఆఖరు సారి పరిష్కరించుచున్నారట. బొంబాయిలోగూడ ఒకదానిని ప్రకటించెదరట.

నైమనుగారి ఆహ్వానము

జూను 1 తేదీలోగా సాక్ష్యము దాఖలుచేయగోరుట

(న్యకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, మే 2:— “ఇండియను స్టామ్యూటరీ కమిషనునకు సాక్ష్యములు దాఖలుచేయగోరు ఆహ్వానము” అను దాఖ్యమొంటు వెలువడెను దానిననుసరించి దాఖలు చేయు సాక్ష్యపత్రములు జూన్ 1-వ తేదీలోపు కమిషను కార్యాలయమునకు చేరవలెనని అందుగలదు. కమిషనువారు యిది వరకే ముఖ్యులగువారు కొందరిని ముఖ్యసంస్థల (పరిశీలన, రాయబారవర్గములను జూచి సంప్రదించిరి: వారి సూచనలను నలన తాము ముందు చర్చించునన్న విషయములగుర్చి ఉపయోగకరమును సమాచారము తెలిసికొని లాభము పొందిరి. చాలా మాలక మగు సాక్ష్యములను కమిషను వారు ప్రత్యేకశ్రద్ధతో పరిశీలించు అని అందుగలదు. ఈ దాఖ్యమొంటునకు అనుబంధములో ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధానముపై అభిప్రాయములు చెల్లవచ్చుననియు, కేలము నూచన లతోనేగాక పూర్తిగా నొక రాజ్యాంగవిధానము తయారు చేసి వంపినను వంపవచ్చుననియు తెలియజేయబడెను. ప్రజల తీర్మాన విషయముల గుర్చి సమాచారము చెల్లవచ్చునని గలదు:—

1. బ్రిటిషు ఇండియాను ప్రతినిధుల పద్ధతి 2 (ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రాధిపత్యము, కాపనసభా పరిపాలనావిధానములు, ప్రాతినిధ్య సంస్థల స్థాపించుటకు వాటికిగల అర్హత 3. స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థ 4. వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకుగల సంబంధము. 5. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము. 6. కేంద్రప్రభుత్వము. 7. కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వములకుగల సంబంధము. 8. కోర్టులు న్యాయశాఖ. 9. లా ఆర్డరు, సాంఘికాభివృద్ధి, భారతదేశసంరక్షణ, సామాజ్యమునందలి అర్హతను మున్నగు రాజ్యాంగవిషయములు 9. ప్రభుత్వోద్యోగములు భారతీయోద్యోగులపరము జేయుట (10) కేంద్రప్రభుత్వము, స్టేటు సెక్రటరీపార్ట్ మెంటులకుగల సంబంధము. (11) విద్యాభివృద్ధి.

ఉదకమండల వార్తలు

(న్యకీయవిలేఖరి)

వైద్యశాఖయందు మార్పులు

ఈ రాష్ట్రములో నుఖశోగముల నివారణగుర్చి పాటుచుటకు ప్రత్యేక ఘనతగల యొక వైద్యునికొరకు ప్రకటించగ చాల దరఖాస్తులు వచ్చినవి. అన్నింటిని స్వస్థు జనరలుగారికి వంపిరి. వారు తగిన వారిని యెంచెదరు.

ఇంగ్లాండు తదితర దేశములకుబోయి పాశ్చాత్యదేశములలోని ప్రపంచీకృత శిశుసంరక్షణ పద్ధతుల శిక్షణములకు రా. బి. ఎ. లక్ష్మణస్వామిమదల్యారు, మెటర్నిటీ ఆస్పిటలు ఆస్పిత్రెంటు నూపర్చెంటుగారిని ప్రభుత్వమువారు పంపుచున్నారట. ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండులో నున్న విను పరకుట్టిఅమ్మగారినిగూడ యిట్టికార్యమునందు తోడ్పడగోరిరి.

కర్న. రెనలుగారు ఆరోగ్యశాఖ డైరెక్టరు ఆగస్టునందలి నెలలు సెలవుకై కొందుడు. వారిస్థాన యెవరిని నియమించునది నిశ్చయము కాలేదు.

వ్యవసాయశాఖ వారు ముందు జరుపవలసినవని గూర్చి కార్యవిధానము తయారు జేయుటకుగాను డి. జి. మన్రో డిప్యూటీ డైరెక్టరుని రెండు నెలలు ప్రత్యేక పనిమీద నియమించిరి.

నైమను బహిష్కారము

పంజాబు కాపనసభయందు శిశుసంరక్షణకార్యసభ్యులగు మంగల్ శింగుగారు నైమనుకమిషను బహిష్కారమునుగూర్చి తమసంఘమువారు యిదివరకు గావించిన తీర్మానమునజాతము జేయుచు జరుగనన్న కాపనసభ సమావేశమునందు దానికిబద్ధత యుండవలెనని హెచ్చరించుచు నొకప్రకటన గావించిరి.

జి. వి. పి బొగ్గు కాలిపోవుట

బొంబాయి మే 3:— నిన్న రాత్రి సిటీవద్ద హజీబంద లలో జి. వి. పి. రైల్వేవారి స్టాక్షన్లో రూ. 85000 నేల బిలువగలబొగ్గు వేరుకనకబస్తాలు టార్పానినులు కాలిపోయినవి.

1928వ సంవత్సరం మే నెల వర్షచార

ఆంధ్ర దేశమునకు మాత్రమే

వర్షము పడుతేదీ	వర్ష ప్రమాణము (సెంటిమీటర్)	వర్షముపడుకాలము, వర్షస్వభావము.
1	10	మధ్యాహ్నము, ఉరుము.
2	10	
3	10	
4	1	మధ్యాహ్నము, మబ్బులు.
8	5	
10	200	
15	20	మధ్యాహ్నము, బహుఉరుము.
17	20	
18	20	
19	200	మధ్యాహ్నము, బహు ఉరుము.
20	20	
24	20	
25	5	మబ్బులు చినుకులు, నైఋతిదిక్కునుంచి గాలి, రాత్రియందు తక్కువ, పగలు కొమ్ము.
26	1	
27	10	
28	1	బహుఉరుము, మధ్యాహ్నము.
29	1	
30	10	
31	100	మరునాడ నీతారామయ్య, టీడర్, బోర్డు మిడిల్ స్కూల్, నర్సిపల్లి, విశాఖపట్నంజిల్లా. 20-4-28.

వాతావరణస్థితి

1928 నల, మే నెల 3.వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	వేగము అత్యధికముగ	వేగము అత్యధికముగ	వేగము అత్యధికముగ	వేగము అత్యధికముగ	వేగము అత్యధికముగ
కర్న. రెనలు	91	80	...	1.9	+ 1.1
కర్న. రెనలు	91	80	...	2.8	+ 1.5
కర్న. రెనలు	108	82	...	1.1	+ 0.5
కర్న. రెనలు	98	83	...	4.8	+ 8.6
కర్న. రెనలు	105	85	...	0.7	0.
కర్న. రెనలు	102	80	...	0.6	0.3
కర్న. రెనలు	0.9	+ 0.4
కర్న. రెనలు	107	86	...	2.5	+ 2.1
కర్న. రెనలు	102	81	...	0	0.4
కర్న. రెనలు	94	83	...	0.1	0.5
కర్న. రెనలు	97	83	...	0	0.7
కర్న. రెనలు	108	80	...	8.1	+ 1.0
కర్న. రెనలు	96	78	...	2.0	+ 0.8
కర్న. రెనలు	105	83	...	2.8	+ 0.8
కర్న. రెనలు	101	83	...	0.8	0.8
కర్న. రెనలు	103	83	...	1.8	1.0
కర్న. రెనలు	91	83	...	0.1	1.5
కర్న. రెనలు	0.9	1.8
కర్న. రెనలు	89	81	...	8.1	2.1
కర్న. రెనలు	99	82	...	5.5	+ 0.2
కర్న. రెనలు	92	75	...	8.2	0.5
కర్న. రెనలు	91	81	...	3.8	+ 1.0
కర్న. రెనలు	98	72	...	0.4	1.3
కర్న. రెనలు	84	64	0.1	1.9	1.0
కర్న. రెనలు	78	57	0.1	7.5	+ 2.7

సర్కారులు:—కాకినాడలో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీల ఎక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—రాత్రివేడిమి 2 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో నిన్న 107 డిగ్రీలు ఎండగానెను.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. పి. నారాయణ అయ్యర్, గ్రహము వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

డా॥ సుధీంద్రబోసుగారు

గాంధీగారిని జూడబోవుట

జాంబాయి, మే 2:—డా॥ సుధీంద్రబోసుగారు ఆ మెరికా, ఐటాలియా వ్యతిరేకములయినందులకు రాజనీతి పండితులు, తన ఆమోకము భార్యతోగూడ నీన్న బొంబాయి చేరిరి. వీరు 28 ఏండ్లనుండి ఆమెరికాలో నుండిపోయిన భారతీయులు. ఆ రి క క్ష ము పై 6 నెలలు మాత్రమే రాజకీయములందు పాల్గొనరాదను మరతుతో ప్రభుత్వమువారి ఆనుమతిని బడిసి నేటికి మాతృదేశమునకు రాగల్గిరి. వీరిని స్వేచ్ఛనుబట్టి చాలమంది మిస్ట్రులు పత్రికా ప్రతినిధులు సందర్శించిరి. ముంగిట ఆహ్వానములతో గాంధీమహాత్ముని దర్శనము చేసికొని పిమ్మట డిల్లీ, ఆ గా, కాశీ కలకత్తా పురములకు బోయెరను. తనకింతకాలము వరకు ఆనుమతి యేల నిరాకరించుట నేను తనకు తెలియదనిరి. ఇండియాలో మాత్రము తన ఆనుమతి ప్రత్యేకము ప్రత్యేక పరికింప నవసరములేకుండనే రానిచ్చిరి.

వీరు ఇండియా చూచినపిదప చీవా జపానుగూడబోవ నున్నారు.

మేయోగ్రంథము

ఆమెరికాలోనున్న మాకు విజ్ఞప్తువాద ప్లానే యే వార్తలు తప్ప సరియైన వార్తలు దొరకనందున ఇండియాను గూర్చి మాకు నిజము తెలియదు. మేయో గ్రంథము ఆమెరికాలో చాల చెలామణి అయినది. పదిమూర్తులు చెల్లినది అట్టి అబద్ధముల ప్రాస అంత విరివిగా చెల్లుటబట్టి ఆమెరికా వాసుల బుద్ధిశక్తిలత యంత సూక్ష్మమైనదో వేరగ చెప్పవీవుననులేదు గాంధీ రాగూడగార్లు ప్రాసిన గ్రంథము చెల్లుట కష్టమనమండను. అయినను పెద్దగొరవముగల పత్రికలన్నియు మేయోగ్రంథమును నిరసించుచునే వివర్ణించినవి. కాని విద్యార్థికులును ఇండియాకుం దభిమానముగలవారెవరును ఆగ్రంథమును నమ్మురు. ఆమెరికాలో లిబరలు పత్రికలన్నియు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునే కోరుచున్నవని డా॥ బోసుగారు చెలిపిరి.

(శ్రీ ప్రెసు.)

తిరువనంతపురంలో వంతెన కూలిపోయినప్పుడు అందు పడిపోయిన తమ మోటారు బసు విరిగిన కష్టపరివారము రూ॥ 1,000 కోడును మోటారు కంపెనీవారు ప్రభుత్వమువారికి ప్లీడరు నోటీసు బుపిరి.

దేశోపకారి పత్రికాధిపతిపై కేసు

రంగూను, మే 2:—రంగూనులోని దేశోపకారిజను వారపత్రిక యొకటి ఆరవభావంలో ప్రచురింపబడుచున్నది. దీనికి చెల్లంపిల్లెగారు అసిస్టెంటు సంపాదకులు. కె. యస్. నుబ్బయ్యనాయుడుగారు ప్రకాశకులు. ఈమధ్యకాలములో నైమనుసంపు బహిష్కరణ సందర్భమున ఈపత్రికా ప్రకాశకులు “మనం కుక్కలమాను” అను తీర్మానంతో నొక కరపత్రము నచ్చొత్తించి పంచిపెట్టిరి. ఈ పత్రిక రాజద్రోహపూరితముగా నున్నదని ప్రభుత్వము వారు ఎంచి అరెస్టువారంటులు జారీచేసిరి. నుబ్బయ్య నాయుడుగారు పారిపోయిరి. ప్రెంచి పరగణాయగు పురుచ్చేరి లోనున్నట్లు తెలియుచున్నది. చెల్లంపిల్లెగారు జామీనుబాద విడుదలచేయబడిరి. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. నేటిదినము కి మంది సాక్షులు విచారణబడిరి. మాండలేలోని శేషనల్ మోన్నూలులోని బర్మాపాతి విద్యార్థి సాక్షుమిచ్చెను. కేసు విచారణ తిరిగి 15 లేదా 20 వాయిదా వేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

పాపనాశనం ఎలక్రికు స్త్రీము

సర్వేపని ముగియుట

(స్వకీయనిలేఖరి)

ఉదకమండలం, మే 2:—పాపనాశనం హైడ్రో ఎలక్రికు స్త్రీము (నీటినుండివిద్యుచ్ఛక్తియొక్కదేయట) సర్వేపనులు పూరినవి. 11 ఏండ్లకును నవలో ప్రమాదము ఎంతకీ క్షిప్తి యగునో అంచనావేయబడెను. రెండుచోట్ల డాముకట్టుటకు స్తంభరీక్షజరిగెను. ఫిఫ్ ఇంజనీరు మేజరుహార్డుగారు స్త్రీము తయారుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారికి దాఖలుజేయెదరు. ఈస్త్రీము అములజరిగినచో పాపనాశనంచేదవను కాగితపుమిల్లు సాపింధ పీలగును.

కలక రులసభ జాలయలో జరుగును.

మహారాష్ట్ర రాజకీయ సభ

నేడు పూనాలో ప్రారంభమగుట

పూనా, మే 2:—మహారాష్ట్ర రాజకీయ మహాసభ 6 వ సభావేళము నేడుదయము ప్రారంభ మయ్యెను. వివిధ జిల్లాలనుండి చాలమంది ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులు స్త్రీలు పురుషులు వచ్చియుండిరి. జాతీయగీతములతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

ఆహ్వాన సంఘాస్థులు ఎస్. ఎం. పరంజిపీగారు స్వాగతం పాస్య సముచదివి న పిదప ఎన్. సి. కెల్కార్గూగారి నూపనపై సుభాను చంద్రబోసుగారు ఆధ్యక్షతవహించిరి. శుభానుచంద్రబోసుగారు బెంగాలు లో జేరింధువానుగారి కరువాత నాయకత్వము వహించిరి. బోసుగారు కార్యవాదులు. పెద్దవాని పడగొట్టు ప్రభుత్వని ధానమునకు బోసుగారే ముందుగ గురియైరి. ఇండియనులు నివి లుసర్వీసునందు సభ్యులు ఇండియనులు వారు. సిలింగ (కాంత ముగ) నుండడు. సర్వెంటులు (నాఖులు) గారని ఒకవాడుకలడు. బోసుగారే దాని సత్యమునకు భంగము కలుగకుండు. టుకై రాజేశామా నిన్నిరని కెల్కార్గూగారు నుడిగిరి. ఆర్. పి కరండికరుగారు తనతరులు బలపరచిరి. బోసుగారు ఆధ్యక్షోపన్యాసము నొసంగిరి. (ఆ. ప్రె.)

అధ్యక్షకోపన్యాసము

స్వాతంత్ర్య మొకటియే మనకష్టములను నివారింపగలదు

6 వ-మహారాష్ట్ర:భ క గ్రాసనాధిపతిగా నన్నెన్నుకొనినందులకు మీకంతయు కృతజ్ఞుడను. మొదట నేనీపదవిని ఆంగీకరించనని చెప్పితిని కాని వంగదేశమునకు, మహారాష్ట్ర మునకును పూర్వముండి వచ్చుచున్న సన్నిహిత్యమును నూచించి శాస్త్రాయమును ద్రవిభూతముచేయుటచే వంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. వంగదేశమును మహారాష్ట్రమును ఒకపతాకక్రింద జేరి పోరినచోజాలు తలమకొనిన నెవ్వరియను మున్నంగను? నేను కారాగారమునుండి విముక్తుడనై రాగానే వంగమును మహారాష్ట్రమును నైదుగా పంచెయవలెనని కోరుట చాల ముంది వంగీయు లెరుంగుదురు. మన మొత్తవృద్ధులమైనను లోక మాన్యుడు, అరవిందుడు, చిత్తరంజనదాను చూపించినవారము ననుసరించ ప్రయత్నించుచున్నాము. మన కష్టకాలములో వారే మనకు శరణుమగుచున్నారు.

లోకమాన్యుని గొప్పతనము

లోకమాన్య బాలగంగాధరడు గట్టిపల మనదేశములో పుట్టిన మహామహులలో నొకడు ఆదివర కతని గొప్పతనమును కనుగొనుటకు నేను ప్రయత్నించితిని. ఆతనిమీద విశేషము నూహించ నుద్వేషించితిని. కాని మాండలే కారాగారములో గాని వారిగొప్పతనము నాకు వ్యక్తముకాలేదు. ఆనరకములో నేను రెండుసంవత్సరము లుంటిని. అచ్చట నున్నవారికి తప్ప నచటికష్టములను, క్రూరకర్మములను నూహించుట యలవి కాదు. ఇట్టిగీతపరిస్థితులలోగూడ లోకమాన్యుడు ధీరత్వము వహించి, తనయాత్మయొక్క గంభీరతను, బుద్ధివైశిష్యమును లోకమునకు చాటగల గీతారహస్య మను మహాగ్రంథమును వ్రాసి చిరక్రిందిగాంచిరి.

వంగదేశము—మహారాష్ట్రము

లోకమాన్యుని సమయమున వంగమునకును మహారాష్ట్ర మునకును కలిగినన్నవాభావ మొక్కసారిగా కలిగినదికాదు. మన భావలు రెండును ఒక మాగధినుండియే పుట్టినవి వంగదేశీయులు మహారాష్ట్రీభావను, మహారాష్ట్రీలు వంగభావను వరువ మొనలిడిరి. మహారాష్ట్రీ వీరులలో శేరెన్సికగన్న జీవ్ బా, లకబా దావావంటి సారస్వత బ్రాహ్మణులు వంగదేశీయులుండియే మహారాష్ట్రీయునకు వచ్చిరి. ఇద్దరును దుర్గనే గొలుచుచున్నారు. వంగదేశీయునుండి వల్లి చెరిశ్యడు మహారాష్ట్రీయున వైష్ణవమతబోధ జేసెను.

ఇటీవల కుడు మన దేశము లకు చాల సంబంధము కలిగినది. శ్రీ శత్రుపతి శివాజీగారి జీవితచక్ర మనేకవంగకవులచే వ్రాయబడినవి. ఈ వీరుడు ధీల్లీ సామ్రాజ్యమునకు చేసిన తిరుగుబాటు స్వాతంత్ర్యప్రతిస్థాపనకై చేసిన ప్రయత్నముల భారతీయుల మన

ములనంద్రేకపూరితములుగా చేయుచున్నది. విదేశీయుల కీభావముల ర్థముగా కావు. సామ్రాజ్యముదమున ఇందుటకును స్వాతంత్ర్యమును సాపించుటకును జనించిన అవతారముని ముఖావహు. అట్టి శివాజీ మహారాజునకు కన్నతల్లియై, భారతదేశ విశ్వస్థునకు ప్రధానగరముగానుంకిన పూనా పట్టణము మరల స్వాతంత్ర్యోద్యమములో ముందు నిలిచియుండుటలో నేయాశ్చర్యము లేదు. మనము పవిత్రస్థలములో నున్నాము. ఇచ్చటనే మనపూర్వులు గొప్పయత్నములు చేసిరి. స్వర్ణమునకు సోపానముల గట్టిరి.

(సతేషము)

రైల్వేపనివాండ్రునమె

కలకత్తా, మే 2:—ఈస్తు యిండియను రైల్వేపనివాండ్రునమె పూనాలో తీవ్రమోషము చాటుచున్నది. అంగ్లేయు కార్మిక శాయములతో నొకరను స్పాన్ బోగారు యిప్పుడు యీ దేశములో వేంచేసియున్నారు. వీరిశాయకత్వమున గుమారు 500 మంది కార్మికులు నగరవిధులలో ఉరేగిరి. ఒక విశాల మైనచోట వీరందఱును సభచేసిరి. స్పాన్ బోగారు ఆసభలో ఉపన్యసించుచు యిట్లు చెప్పిరి.

దేశమేమే కార్మికుల లాభముగనుక, భారతదేశ రాజకీయ వ్యవహారపరిష్కారమునకు కార్మికులుగూడ తోడ్పడిననే గాని దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము రాదు.

పనివాండ్రు మీరు ధనసహాయము లేనివారనియు మీరు కడుపు కక్కురితిచేత తప్పక లాంగిపోయెదరనియు రైల్వే అధికారులు భావించుచున్నారు. కనుక మీరు పట్టుదులతో సమ్మెకొనసాగిండుటకై నేను యీ దేశములోనే కొంత కాలము ఉండెదను. మన కార్మికులందఱును సమ్మెదేశములోని కార్మికుల ఆచర్యప్రాయముల పద్ధతుల నవలంబించవలెను. మనకు రహస్యదేశమునుండి ధనసహాయ మింతవరకేమియునురాలేదు. అట్టి ధనసహాయము వచ్చినయెడల శుభావహమే.

స్పాన్ బోగారి యుపన్యాసమైన పిమ్మట పనివాండ్రు గుంపు రెండు కాఖులుగా చీలి ఒక గుంపు ప్రాగ్దు రోడ్డు వెంట పోవుచుండిరి. ఆ పిధిని వారు పోనూడదని ఒక సార్థంటు వారిలో నొకనిని గొట్టెటట. మిగిలినవారందఱును కోపోక్రేమై కేకలు జేసిరి.

ఇంతలో మరికొందరు పోలీసు దళములు పటాలములు వచ్చి జనమును కంటినిడుకొని తీసికొని వెళ్లిరి.

త్రోవహారునను కార్మికులు పోలీసువారి వెంటనను వకమధ్యమధ్య ప్రంభించికుచ్చుండిరి.

ఈ రీతిగా కార్మికులు ప్రవర్తించుట హా రా అధికారులకు ఆంధ్రో శ స హేతు జ్ఞయున్నది. 144 సెక్షను ననుసరింప నోటీసులను జారీచేయు దురని యూహించబడుచున్నది.

స్పాన్ బోగారిని అరెస్టుచేసెదరా?

సాత్వికనిరోధపద్ధతి బాగుగానున్నదని స్పాన్ బోగారు చెప్పుచున్నారు. స్పాన్ బోగారు యీకార్మికులకు నాయకులై పనిచేయుటవల్ల వారు అరెస్టుచేయబడుదురని వదంతికలదు. స్పాన్ బోగారు అంగులకు వెనదియుటలేదు.

లడ్లో గోగునారస్వాక్యర్తి

లడ్లోగోగునార సంఘుల స్వాక్యర్తి లలో పనివాండ్రు సమ్మె కట్టి కొంత కాల వరము కలుగ చేసిరి. కొందరు సమ్మెకారులకు గాయములు తగిలెను. సమ్మెకారులు నివాసము చేయుచున్న బసలలోనుండి వెళ్లగొట్టబడిరి.

స్పాన్ బోగారు యీ కార్మికులకు నాయకత్వమువహించుటవల్ల స్పాన్ బోగారు విల్లు సరిహద్దులలోనికి రాగూడదని నోటీసు జారీచేయబడెను.

(శ్రీ. ప్రె.)

సమ్మెకారులకును పనిలోనున్న యితర పనివాండ్రునకు రాళ్ల యుధము జరిగినది. కర్రలు లాటితోకూడ కొట్టుకొనిరి. విల్లు యజమానులు పనివాండ్రును యిండ్లలో నుండి వెళ్లగొట్టి వానిని బెబ్బలుకొట్టి వారి సామానులు చెల్లాచెరుకుగా బయటపారవేసిరి.

గవర్నరుగారి జబాబు-నాకు జోక్యములేదు

ఈ రైల్వే సమ్మెను త్వరలో ముగింపజేసిసమాధానము చేకూర్చుటకై యొక పంచాయితీ ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ కోడుచు భారతీయవర్తక బ్యాంక సంఘముగారు వంగరాష్ట్ర పు గవర్నరునకు తుతివార్త నుపిరి. ఆంధ్రమున ప్రత్యుత్తరముగా గవర్నరుగారిట్లు వ్రాసిరి—రైల్వే సమ్మెల వ్యవహారమురైల్వే బోర్డును సంబంధించిన దేగాని గవర్నరు జోక్యము చేసికొనుటకు వీలులేదు. కనుక పంచాయితీ ఏర్పాటు చేయజాలను. గవర్నరుగారు ఆచట హాజరగుట వల్ల కాంక్ష సమాధానము జరుగునెడల గవర్నరుగారు వచ్చు చున్నారు.

ఆరవ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభ

శ్రీశ్రీ

ఈ సమావేశము నేడు విఖ్యాతమగు పూనా నగరమున మహాత్మాగియును సుప్రసిద్ధ దేశారాధకుడు నగు బాబు సుభాషచంద్రబోసుగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమైనది.

సుభాషచంద్రుడు వి. సి. ఎస్. పరిశ్రమిచ్చి యుండుటచే నతడు ప్రభుత్వోద్యోగిగా పనిచేయుట కంగీకరించియుండినచో జిల్లా కలెక్టరుగనో జిల్లాజడ్జి గనో లేక అంతకంటెను ఉన్నతపదవియందో యుండియుండదగినవాడుగాని చంద్రబాబు సంపూర్ణ దేశాభిమానభరితు డగుటచే ధనసంపాదనాధికార ప్రకటనవ్యామోహములకు లొంగడయ్యెను. విదేశ నిరంకుశవర్గమునకు నేపకుడుగా నుండుట కడునీచ మని భావించి ప్రభుత్వోద్యోగమును తిరస్కరించి లన సరస్వమును దేశమాతనెవ కీ నమర్పించెను. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు ప్రొఫెసరు ఎస్. ఎం. పరంజపీగారు స్వాగత మొనంగుచు నీ విషయమునే స్పష్టపరచిరి. పరంజపీగారు తెలిపినటుల న్యాయసింహాసనము సద్గిష్ఠించి తా నితరుల అపరాధములను గూర్చి విచారణచేయ నర్హుడగు సుభాషబాబు దేశారాధకు డగుటవలన మహాపరాధ మారోపింప బడి కారాగృహవాస శిక్షకు పాలు గావలసివచ్చెను. చంద్రబాబు మున్నగు దేశారాధకుల సామర్థ్యమును విదేశీయనిరంకుశాధికారులెటుల గ్రహింపగలుగుదురు? భారత నాయకులలో సుప్రసిద్ధు లగువారిలో దొరతనము వారి నిరసనమునకు పాత్రులుగానివా రుండుటయే యరుదు. కాని భారతనాయకులవిలువను గ్రహించి యుచితరీతిని గౌరవింపనర్హులుభారతీయులే. పరంజపీగారు తెలిపినటుల భారతీయు లీ విషయమున తమ విధిని చక్కగా గుర్తించి ప్రసంశనీయముగా నెరవేర్చుచునేయున్నారు. దేశభక్తిత్యాగమునిరాడంబరము సత్యనిరతి మున్నగు సుగుణములు గల నాయకులనందరిని దేశీయులు మిక్కిలి గౌరవించుచునే యున్నారు. అట్టి నాయకులలో బోసుగారు రాకరని పేరుగా తెలుప బనిలేదు. సుభాషబాబు విలువను భారతదేశీయు లందరును గుర్తించి రనుటకు ఆయనను భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనుటయే ముఖ్యనిదర్శనము. బాసుగారు వంగ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులుగా గూడ నెన్నుకొనబడిరి.

స్వరాజ్యమును స్థాపించుటకు సమకట్టి కృత కృత్యుడైన ఛత్రపతి శ్రీ శివాజీ మహారాజు వీర విహారమున కాటవట్టగు పూనానగరమునం దీమండలసభ జరిగినది. పీష్వాసాటి శనివారవాడాభవన కుడ్యము లిప్పటికిని చెక్కుచెదరకుండ నున్నవి. మరియు నాప్రాంతమునందు తొల్లింటి మహారాష్ట్ర

వీరల ప్రతాపమును వెల్లడించు స్మరణచిహ్నము లెన్నియో కలవు. 1915 లో పూనా నగరమున 5 వ రాష్ట్రీయసభ బారెన్సు జోసెఫు బాప్టిస్టాగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. అపుడు మహర్షి అన్నా సాహెబు పట్టర్థనుగారు స్వాగత మొనంగి. లోక మాన్య తిలకు మహారాజు మార్గదర్శకుడుగా నుండి ఆసభను జరిపించెను. ఇపు డీ మహావీరులు భౌతికశరీరములను పరిత్యజించినను కీర్తికాయములతో మనకు తోడ్పడుచునే యున్నారని పరంజపీగారు నుడివినది యథార్థము.

తా నొకటి తలప వైవంబు తలచు నొకటి యను లోకోక్తి ప్రస్తుతము భారతదేశవిషయమున బాగుగా నిదర్శనభూతమైనదని పరంజపీగారు తెలిపిరి. మిత్ర భేద విధానము సతమ పరిపాలనమును స్థిరపరుచుగోరుచు విదేశీయులు తదర్థమై సైమను సంఘమును ఏర్పరచి మన దేశమునకు పంపగా భగవదనుగ్రహమున నదివరకుండిన విభేదములు గూడ సంతరించి త్రింశత్కోటి భారతీయులలోను సామరస్య మేర్పడినది. మితవాదులు మున్నగు నన్నిరాజకీయ పక్షముల వారును సంఘ బహిష్కారమునకు సమ్మతించి డిక్షగా పనిచేయుచున్నారు. ఈ సంఘము వచ్చుటవలన కలిగినమే లిదియొక్కటియే యని తెలిపి పరంజపీగారు సైమను సంఘ నిర్మాణము సర్వవిధముల సంతృప్తికరముగా నున్నదని స్పష్టపరచిరి. బహిష్కరణమును పూర్తిగా కొనసాగించు టత్యవసరమని స్పష్టపరచిరి. బహిష్కరణమును భంగపరుచుటకు నిరంకుశులు మితలేని చిత్రకల్పనలు చేయగలరుగాన దేశీయులు వారి మాయావాగురలలో చిక్కుకొనగూడదు. వ్యక్తిలాభమున కాశించినవారు దేశమునకు ప్రబలమగు హానిని కలిగించినవారగుదురు. ఏకమత్యము విజయ సాధనము. విభేదము పరాజయమునకు కారణము అని పరంజపీగారు తెలిపిన విషయమును దేశీయులందరును గుర్తించదగును. ఆరీతేరినయోధులు మన దేశమున లేకపోలేదు గాని నాయకులయందు సంపూర్ణవిశ్వాసమును గలిగి అధికమగు విధేయతతో దేశసేవ చేయగల దేశసేవకులు మాత్రమే తక్కువగా నున్నారని పరంజపీగారు మనయందు గల లోపమును సరిగా నిరూపించిరి. దీనిని తొలగించుటకు ప్రముఖు లగువారందరును ముఖ్యముగా పూనుకొనవలెను. చెన్నపురి కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదింపబడిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానము ప్రజల దృష్టి సధికముగా నాక్షరింపవలె నని ప్రొఫెసరుగారు నుడివీరి. రాజకీయములను మత విషయములను కలుపగూడదని పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు చేసిన సూచనను బలపరచిరి. ప్రొఫెసరుగారు సూచించినటుల సైమను సంఘమును బహిష్కరించినంతమాత్రమున సధికమగు ప్రయోజనము కలుగదు. విదేశవస్తుబహిష్కరణము ముఖ్యముగా విదేశవస్తువుల బహిష్కరించు టత్యవసరము. ఈ బహిష్కరణము చక్కగా కొనసాగుటకు దేశీయులందరును ఖద్దరునే ముఖ్యముగా ధరింపవలెను. స్వదేశ వస్తువులనే యుపయోగించు చుండవలెను. వల్లబాయి పటేలుగారి నాయకత్వముక్రింద బాడ్డోలీలో ప్రారంభమైన సత్యాగ్రహ ప్రాముఖ్యమును గూడ పరంజపీగారు వివరించిరి.

సుభాష చంద్రబోసుగారు లోకమాన్య తిలకు అరవిందయోగి దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు మున్నగు పూర్వాచార్య సంస్మరణపూర్వకముగా తమ ఆధ్యక్షకోపన్యాసమును ప్రారంభించి శిష్టసాంప్రదాయమును నదాచారనిరతిని వెల్లడించిరి. సజీవ సమాధియనదగిన యేమాండలె చెరసాలలో లోకమాన్యడు నిరంతరాయముగ నారేండ్లు బండిగా నుండియు చెక్కుచెదరకుండ సంపూర్ణ శారీరక మానసిక శక్తులతో మరల దేశ సేవను చేయగలిగెనో ఆమాండలేచెరసాలలోనే సుభాషబోసుగారు రెండు వత్సరములు పసించిరి. అది కర్రబోను అని బోసుగారు నుడివీరి. ఇట్టి బోసులూ నొంటరిగ నారేండ్లు గడుపగలుగుటవలననే లోకమాన్యని ధైర్యాతిశయముల్లు వెల్లడియగుచున్నవని నుడివీరి. ఆమహనీయుడు జితేంద్రియుడును తపస్వియు నగుటచే సంతదీర్ఘకాల మచట గడవియు నురల సంపూర్ణారోగ్యముతో రాగలిగెను గాని యితరుల కది యసాధ్య మని బోసుగారు స్వానుభవమును వెల్లడించిరి. ఆకారాగృహమునందే లోకమాన్యడు గీతారహస్యమును పూర్తిచేసెను.

వంగ-మహారాష్ట్రములు రెండునుకలసి వెనుక పనిచేసియుండెను. మరల నటులకలసి పనిచేయవలె ననియే బోసుగారిపుడు కోరిరి. వంగమహారాష్ట్ర భాషలు రెండును మాగధీయ ప్రాకృతసంభవములు. హరినారాయణ ఆష్టీగారు వంగవాఙ్మయమును పరిశోధించిరి. కలుపురు వంగవిద్వాంసులు మహారాష్ట్రవాఙ్మయమును చరిత్రను పరిశీలించిరి. వంగరాష్ట్రీయు డగు శ్రీకృష్ణ చైతన్యడు మహారాష్ట్రమున వైష్ణవ మతమును బోధించెను. మహారాష్ట్ర భక్తుడగు తుకారాం చైతన్యస్వామి బోధలవలననే భక్త్యతిశయమును బడయగలిగెను. ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజు జీవితచరిత్ర సభినవముగ వ్రాసినవారిలో సత్యచరణశాస్త్రి యను వంగవిద్వాంసుడే ప్రథముడు. వంగరాష్ట్రములో నవలలను వ్రాయువారిలో శిరోమణి యగు రమేశ చంద్రదత్తు మహారాష్ట్ర జీవనప్రభాత మను నవలను వ్రాసెను. గిరిశచంద్రఘోషు ఛత్రపతి యను నాటకమును రచించెను. యోగేంద్రనాథ బోసు శివాజీ యను కావ్యమును రచించెను. నవీనచంద్ర సేనుడును రవీంద్రనాథ టాగోరుగారును శివాజీ మహారాజు విజయగాథలను గూర్చి గీతికలను రచించి గానముచేసిరి. అని సుభాషచంద్రబోసుగారు వెల్లడించిరి. భారతదేశీయుల కందరికిని ముఖ్యముగా కలుగవలసినది జాతీయభావము. ఈ జాతీయ భావ మతిశయించినచో రాష్ట్రాభిమానమున కనవసరమగు ప్రాముఖ్యము తొలగగలదు. న్యాయకులు కవులు వీరులు ధీమంతులు మున్నగువారే రాష్ట్రమువారైనను అఖిలభారత జనారాధితులే యగుదురు. ఇట్టి సమగ్రజాతీయభావము కలుగవలెనని సూచించుటకే యీవిషయములను సుభాషబాబు పేర్కొనెను. కాలానుగుణ్యముగ యోధులుమున్నగువారిని భగవంతుడు సృజించుచుండును. వెనుక శివాజీ మహారాజును సృజించెను. అప్పటి పరిస్థితుల ననుసరించి అట్టి మహావీరుడు జనింపవలసి యుండెను. తదనంతరము లోకమాన్యడు భారతరంగమున పాడఘాటెను.

సుభాష చంద్రబోసుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున చాలముఖ్య విషయములను గూర్చి ముచ్చటించిరి. భారత దేశమునం దిప్పుడు కలిగిన ఉద్యోగము విదేశీయుల సంకర్షణమువలననే కలిగినదను అవవాదను పూర్తిగా ఖండించిరి. అంధప్రాయముగ పరుల ననుకరించు పద్ధతిని భారతీయులు అనాదికాలముననే త్యజించిరి. యిప్పుడు దేశమునం దేర్పడినది సహజముగ న్వదేశీ ఉద్యమమే. నేడు జరుగుచున్న సంఘర్షణము విదేశీయ విజ్ఞానముతోడనే. బ్రిటిషువారు తొల్లించిబిజీతలవలె ధనాపహరణముతో మాత్రమే తనవినందక మన దేశమున వేరూని మన సాంఘిక విజ్ఞానజీవితములనే విస్మృత మొనరింప జూచుచున్నారు. మన జాతీయతను రూపుమాపి మన జాతినే అంతరింపజేయవలెనని వారు సంకల్పించిరిగాని అది యెన్నటికిని జరుగునది గాదని నిజస్థితిని బోసుగారు స్పష్టముగ వివరించిరి. ఇప్పుడు దేశమున సకలవిషయములందును సంస్కరణము ప్రారంభమైనది. నూతన నృప్తి జరుగుచున్నది. కారుమబ్బలు విడిపోయినవి. విజ్ఞాన ప్రకాశము దృగ్గోచరమయినది. ఇది జాతీయసహజ వికాసము. బ్రిటిషువారు భారత దేశమునకు రాకుండినను ఇది యిటులనే జరిగియుండును. గాన నీ ఘనత తమదే యని పాశ్చాత్యులు చెప్పకొనుట హాస్యాస్పదమని బోసుగారు నుడివిన విషయమును బ్రిటిషువారు ముఖ్యముగా గమనింపదగును. పాశ్చాత్యవ్యామోహమున మునిగి యిట్టి దురభిప్రాయమునకు గురియైనవారు దేశీయులలోగూడ కొందరున్నారు. వారిపుడు మరల శాంతముగా యోచింతురు గాక.

ప్రజాపరిపాలనము ప్రాచీనకాలమున భారత దేశమునం దెన్నడును ఏర్పడియుండలేదు. ఇది కేవలము పాశ్చాత్యమని విదేశీయులు తరుచుగా నుడుపుచుదురు. ఈ ప్రగల్భములను గూడ నిదర్శన పూర్వకముగా బోసుగారు ఖండించిరి. ప్రాచీన కాలమున భారత దేశమున ప్రజలచే పరిపాలింపబడిన 81 రాష్ట్రములుండెను. ఇప్పటికి ఆసాములో ఖాసీ జాతివారిలో ప్రజాధికారమే జరుగుచున్నది. వారు తమ పరిపాలకుని ఎన్నుకొందురు. ఈ ఎన్నికలో ఆజాతివారందరును పాల్గొందురు. ఇది పెక్కు శతాబ్దములనుండి పారంపర్యముగా వచ్చుచున్నది. ఇందులకు గ్రామపరిపాలన మొక ముఖ్యనిదర్శనము. గ్రామ పంచాయతీల యేర్పాటు కడు ప్రాచీనమైనది. ఖాసీలలో సాత్తుపై వ్యక్తుల కెట్టి అధికారమునులేదు. భూములన్నియును జాతికి చేరినవిగాని వ్యక్తులకు చేరినవి గావు. వీనినిబట్టి చూచిన భారతదేశమున నొకరాజు నిరంకుశముగ పరిపాలించు పద్ధతియే గాని ప్రజాపరిపాలన పద్ధతి లేనేలేదను వాదము నిరాధరమని బోసుగారు బాగుగా స్పష్టపరచిరి.

భారతజాతీయత సంకుచితమని నిందించువారికి గూడ బోసుగారు తగినసమాధాన మొసగిరి. విదేశీయులవారి జాతీయత సంకుచితమైన నగును గాని భారతజాతీయత యంతమాత్రమును సంకుచితముకాదు. ఇది స్వార్థపరత్వముతో కూడినదికాదు. సత్యం శివం సుందరం అను మహాన్నతాదర్శముపైననే భారతజాతీయత ఆధారపడి యున్నది. సత్యము నిష్కావల్యము ధీరత్వము

త్యాగము మానవసేవ మున్నగు వల్లక్షణములను ప్రబోధించుచున్నది. స్వాతంత్ర్యాభిలాషను వృద్ధి నొందించి తద్వారా ఖీణదశయందున్న కిశలను విజ్ఞానమును మరల వికసింపజేసిన దని బోసుగారు నుడివరి.

అంతర్జాతీయ భావము వృద్ధి నొందుటకు జాతీయ భావము అభ్యంతరకరమని కొందరునుచుదురు. భారతజాతీయ మరల సరియైన స్థితిలో నేర్పరుచుటకు మనకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండవలెను. మనము బ్రిటిషువారికి పాదాక్రాంతులముగా నుండునంత కాలమును మన మేమియును చేయజాలముగాన శీఘ్రముగా మనము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెను. అటుపిమ్మట నితరవిషయములను గూర్చి ఆలోచింప వీలగును. దీని నెరుంగజాలక అంతర్జాతీయవాదులమని చెప్పకొనుచున్న భారత కార్మికులు కొందరు (వీరినే కమ్యూనిస్టులని గూడ పిలుచుచున్నారు.) విదేశీవస్త్రములను ధరింపవలెననుచున్నారు. ఇది అనుచితమని బోసుగారు స్పష్టపరచిరి.

బోసుగారు కార్మికోద్యమమున కెంతమాత్రమును ప్రతికూలురు కారు. వ్యక్తివికసనమే సంఘ వికసనమునకును ప్రాతిపది. సంఘవికసనమువలననే జాతీయవికసనము కలుగును. జాతీయవికాసము కలిగిననే గాని అంతర్జాతీయసంబంధము సరిపడదు. బలమగు పునాది నేర్పరుపకుండ పైన సంతరువుల నూరక మెంచుకొనిపోయినచో ఒక్కపెట్టున సాధమంతయును విరిగి పడునుగాన మొదట పునాధిని బలపరచుకొనవలె ననియే బోసుగారు బోధించిరి.

కార్మికులును జాతీయవాదులును కలసి పని చేయవలెను. ఈ విషయమున తీర్మానములను చేయుటయే గాని మరి యేమియు జరుగని మాట నిజము. దానినే బోసుగారు వెల్లడించిరి. కార్మికులలో పనిచేయదగిన శారీరక నైతిక విజ్ఞానశక్తులు గలవారు మనలో చాల కొద్దిగా నున్నారు. కార్మికులను గూర్చి కాంగ్రెసువారు తగినంత శ్రద్ధ బూనుటలేదని వారు భావించుటకు గూడ కొంత అవకాశము కలదు. కాని రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభించిననేగాని తక్కిన యిబ్బందు లేవియును తొలగవు గాన రాజకీయస్వాతంత్ర్య సంపాదనమున కందరును మొదట సన్నద్ధులు కావలెనని బోసుగారు సూచించిరి.

బోసుగారు ఖద్దరును చాలప్రశంసించిరి. బీదలకు సహాయకరమగు నుద్యమ మిదియొకటే. కేవలము నిరాధారస్థితిలో నున్నవారు రాట్టములను త్రిప్పెదరుగాని మరల కొంతజీవనాధార మేర్పడగనే వానిని పరిత్యజించుచుదురు. జనసామాన్యము నందు అసహాయోద్యమమువలన చాల ప్రబోధము కలిగినది. ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు జనసామాన్యమును కూడగట్టుకొని రావలెను. లేనిచో వారిలో దేశానర్థకములగు నుద్యమములు గూడ నేర్పడగలవు. అప్పుడే కార్మికులు కాంగ్రెసును త్యజింప నారంభించుచున్నారు. ఇది చాల హానికరము. దీనిని గూర్చి గట్టిశ్రద్ధను బూనవలెను. జనసామాన్యమునకు లాభకరమగు విధానమును త్వరలో నేర్పరుపవలెనని బోసుగారు చేసిన సూచన అలక్ష్యము చేయదగినదిగాదు. కార్మికసమన్వయ అలె యగు సమన్వయ కాదు.

బోసుగారు భారతభావికాభ్యాసమును గూర్చి భావప్రపంచమున కొంత స్వేచ్ఛానిహార మొనరించిరి. మానసికరంగమున న్వ రాజ్య సౌభమును నిర్మించి చూపిరి. బోసుగారు కోరుచున్న న్వ రాజ్య న్వ రూపము స్వాతంత్ర్యమును ప్రజాధికారమును గల సంయుక్త భారత రాష్ట్ర సమ్మేళనము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును జాతీయవతాకమును జాతీయసైన్యమును జాతీయ నౌకాదళమును బోసుగా రర్థించుచున్నారు. మానవుడు జీవించుటకు ప్రాణవాయు వెట్లు ఖాఖ్యమో మానవుడు వికసించుటకు స్వాతంత్ర్య మట్లు ముఖ్యము. “స్వాతంత్ర్యమే ఆత్మగానము” అని వివేకానందస్వామి నుడివెను. ఇహలోకమున స్వాతంత్ర్యమే అమృతమని బోసుగారు నుడుపుటవలసిన స్వాతంత్ర్యమునందు వారికి గల గాఢనిరతి విచిత్రమగుచున్నది. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభింపవలెను. కాని అధినివేశముల స్వాతంత్ర్యము ఇనికి రాదనిరి. మనకును బ్రిటిషువారికిని సమానాంతము లేవియును లేవు. భారతదేశము సర్వవస్తుసంపన్నము. పరుల ప్రాపవసరము లేకుండ నిలువబడగలదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునం దుండుటవలన మనకు నష్టమేగాని లాభము కలుగదని బోసుగారు నుడివరి.

మన మవలంబింపవలసిన విధానమును గూడ బోసుగారు వివరించిరి. దేశమునం దంతటను కట్టుబాటుతో గూడిన కాంగ్రెసుసంఘము లుండవలెను. అవియే మన దుర్గములు. కాంగ్రెసువర్గములే మన సేన. బోసుగారు నిర్మాణ విధానమును సమర్థించిరి. జనసామాన్యము నందు ప్రబోధమును కలిగించుట, అన్వేష్యతానిర్మూలనము, మద్యపాననిరసనము, ఖద్దరుప్రచారము, పంచాయతీ న్యాయస్థానములను జాతీయపాఠశాలలను ఏర్పరుచుట, స్థానికసంఘములను శాసనసభలను వశపరుచుకొనుట మున్నగు పద్ధతులవసరమని తెలిపిరి. కాంగ్రెసు సంఘముల కట్టుబాటు సరిగా నుండిననే గాని విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణము మున్నగునవి పూర్తిగా కొనసాగజాలవు. నిరంతరమును ఏకరీతిని సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ నిరంకుశోద్యోగులను ప్రతిఘటించుచునే యుండవలెను. అది లేనిచో పాలితజాతికి నైతికశక్తి వృద్ధి నొందజాలదని బోసుగారు నుడివరి.

స్త్రీలలో వికాసమును కలిగింపవలెను. యువకులలో కట్టుబాటును కలిగింపవలెను. జనసామాన్యముయొక్క విశ్వాసమును బడయవలెను. కార్మికులను కూడగట్టుకొనవలెను. అనునవి సారాంశములు.

నిరంకుశాధికారప్రభయమును న్వరాజ్యప్రారంభమును బోసుగారు చిత్రముగా వివరించిరి. అఖిలభారత హరతాళము లేక సార్వజనికమగు సమ్మేళనము కలుగును. విదేశీవస్త్రబహిష్కరణము సమగ్రమగును. కాంగ్రెసు కార్మికసమ్మేళనము గాఢమగును. శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభమగును. పన్నుల నిరాకరణము గూడ జరుగును గాని యిది యంతముఖ్యమైనది గాదు. పరిపాలనము స్తంభించును. బ్రిటిషు దేశమున నుండువారికి ఆర్థికమగు దురవస్థ కలుగును. 1921 లో వలెనే కారాగృహములు మరల దేశభక్తులలో

నిండి పోవును. ప్రభుత్వోద్యోగులగు భారతీయులను గూడ పాశ్చాత్యులు విశ్వసించ జాలకుండును. విదేశవాణిజ్యము గూడ స్తంభించును గాని ప్రజలలో కట్టుబాటును వికసితమగును ప్రముఖస్థియును విధేయతయును అధికమగును. అపుడు విధి లేక నిరంకుశులు ప్రజానాయకుల పరతులప్రకారము నడుచుకొన వలసినవారగుదురు. అని బోసు గారు వర్ణించిరి. ప్రస్తుత మిది భాషప్రపంచవిహార మే యైనను భగవదనుగ్రహమున నిట్టి శుభపరిణామము నమకూడుట యంతమాత్రమును అసంభవము గాదు గాన నట్టి శుభపరిణామము చేకూరుటకు తగినరీతిని బోసుగారు చేసిన సూచనలను బాగుగా నాలోచించి దేశీయులందఱును బోసుగారి నలెనే అట్టిగాఢతమముగ దేశభిమానముతోడను స్వాతంత్ర్య వాంఛతోడను పనిచేయునట్లు భగవంతుడునుగ్రహించును గాక యని కోరుచున్నాము.

దుర్గా విలాసమునందు కళ్యాణోత్సవములు

వధూవరులను ఆంధ్రలోక మంతయు

ఆశీర్వదిం చినది

కని విని యెరుగని మహావైభవములు జరుగుచున్నవి (స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, మే నెల 3:— ఆంధ్ర ప్రతికాధిపతులగు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి ఏకపుత్రికారత్నముయొక్క వివాహముహూర్తము నిశ్చయింపబడినది బెజవాడలోని వారి స్వంతభవనమును “దుర్గావిలాస”మునందు జరిగినది. ఆంధ్రలోకములోని అనేకమంది ప్రముఖు లివివాహమును సందర్శించుటకై విచ్చేసిరి. సుమారు 3 వేలమంది వివాహమంటపమున సమావేశమైరి. ఇంతటి మహావైభవముతో జరిగిన వివాహమీ ప్రాంతవాసులు కని విని యెరుగరని చెప్పవగును. మనరాజధానియందలి యనేకప్రాంతములనుండి వధూవరుల కాశీర్వాద పూర్వక తంతివార్తలు వచ్చినవి.

వరునకు కట్న మేమియు నొసంగబడలేదు. నెండిపాత్రలను ఖద్దరు వస్త్రములును తప్ప వరపూజార్థము వేరేమియు నొసంగబడ లేదు.

ఈ వివాహ సందర్భమున 5 దినములును అనేకమంది గాయక శిఖామణులయొక్క గాన సభలును హరికథా కాలక్షేపములును జరుపబడును. ఈ గానసభాదినములకై అనేకప్రాంతములనుండి ప్రేక్షకులు వచ్చుచున్నారు.

శ్రీ రామకృష్ణ గోసంక్షేప శాల

బులును సాంబయూర్తిగారు శంఖుస్థాపనగావించుట రామచంద్రపురం, మే 3:— శ్రీరామకృష్ణ గోసంక్షేపశాలము 15 మంది పఠ్యులుగల కార్యనిర్వాహకవ్యవస్థతో ప్రారంభింపబడినది. 2 వ తేదీ బుధవారం ఉదయం 9-40 గ.ల శ్రీ బులును సాంబయూర్తిగారు పంథుమందిర శంఖుస్థాపనోత్సవము జరిపిరి. చాలామంది పక్షిస్తు వైద్యులు వచ్చియుండిరి. (2 వ విలేఖరి)

మదరాసువార్తలు

నీను తపాలా:— ఇదివరలో ప్రకటించబడిన 2-5-28 తేదీని గాక 4-5-28 తేదీ సాయంకాలం 6-25 గంటలకు జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద మూయబడును.

సవరణ:— 2-5-28 తేదీన వెలువడిన ఆంధ్రప్రతిక యందు గుంటూరు కరన్సిక్వోట్లకు అనుబంధ కేంద్ర “ఆశాస్త్రి” యజ్ఞశాలను ముగించి ఉపయోగించుచున్నారని వార్తను “తపాలా” తప్పుకు పాక్ష్యము, ఆశాస్త్రియజ్ఞశాలను ముగించిన సృష్టికామల అను కేరములు వీరిమీద వాదించబడినవి, అని చదువరులు గ్రహించవలసిన ప్రార్థన.

అఖిలభారత అరుంధతీయ కేంద్రసభ:— గత నెల 14-న తేదీన సమావేశమయి తమ పరిపాలనాముఖకు ఒక పంపత్తిరముజరకు నుచితముగా “జిప్సీ” ఆంగ్లనామక నామగిన ఎ. రామస్వామి ముదలియ్యగారికి “హిందూ” దినపత్రిక నామగిన “హెచ్. ఎం. బాబుగారికి” వందనము లొసగు తీర్మానముల గావించిరి.

రామాయణ కాలక్షేపసభ:— ఈ సభ యజమాన్యమున రామాయణము సీతనుల 10, 11 వ కథలను సూర్య నఖ గిర్యభంగము సీతాపహరణ మునుచిత్రములు యధాక్రమముగా మే నెల 5, 6 తారీఖులకు కనివారం ఆదివారములందు సాయంకాలము 5 గంటలకు మదరాసు జార్జ్టౌన్లను అమ్మమగోయిలు వీధి, 124 కనాలు సుఖ్యుల యెట్టో బ్రహ్మశ్రీ కంబా పూరు నుబ్బరామ భాగవతులవారిచే జరపబడును.

నీటి ప్రమాదము:— నిశ్చయించిన మత్స్యలు పేటలో కృష్ణను కొనిల యంత్రమును సందర్శించున దీపములను వెలిగించుటకు తనతండ్రికి సాయము చేసె యుండిన ముఖస్వామియను వాడుకు మరియొక వాడుతో గూడి యుచుంటి చెరువులో స్నానమాడుచుండగా వాకస్త్రియముగా మునిగిపోయెను. కొన్నిగంటల తరువాత వాని కళేవరము నీటిమీదలే లెన.

మరియొక నీటిప్రమాదము:— కేదు జార్జ్టౌన్లను లో కృష్ణపుష్ప యొకను చెరువులో 50 యెండ్ల వయస్సుగల తెలుగువాని కళేవరముకట్టి తేలుయంతగా కనబడినది.

రాకపోకలు:— పోలిసుకమిషనరు పదవికి నూతనముగా నియమింపబడిన సి. వి. కన్సింగ్హం గారు కేటి యంద యును మద్రాసు వచ్చిరి.

జీనివా అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభయొక్క భారతదేశ ప్రతినిధి వర్గమునకు ఆద్యైకముగా నియమింపబడిన ఆర్. కె. మన్మథులక్ష్మణగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయి కేగిరి. కనివారమున బొంబాయినుండి పయనమగుదురు.

ఎస్. పథ్యమూర్తిగారు గతరాత్రి వర్రాసు విడిచి బెంగళూరుమొబూరుకు బయలుదేరిరి.

సర్ ఫెబుల్లెను బాబ్బరు సి. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు, బజ్జల్లా, పితాపురం మహారాజా, జయపురా. మహారాజా, గారు, గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

సి. ఆర్. టి. కాగ్రీవుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కొయంబత్తూరున కేగిరి.

ఏ రుగవాధ మొదలిమారు తాడులింగ మొదలియారు జి. ఎఫ్. ఎం. ఫార్సీగు (ఈస్టుకోస్టు స్పెషలు పోలిసుకమాండంటు) గార్లు కేటియంద యు మద్రాసు వచ్చిరి.

సినిమాకమిటి ఆధ్వర్యమున డి. బి. టి. లంగాచారి, సభ్యుడగు కర్నూలు జి. బి. క్రాఫర్డుగార్లు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ సిల్వరు జూబిలీ ఉపన్యాసము సర్ సి. సి. రామస్వామయ్యగారు అగ్రస్తుమహతల (ప్రథమోపన్యాస మొనకుట) విశ్వవిద్యాలయముచే వాహ్య నింపబడియున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు మహారాజుగారు నిశ్చయించిన యందయమున గవర్నరుగారిని గవర్నరుమెంటు భవనమువద్ద దర్శించిరి. కొంచెము కాలము గడిచినతరువాత గవర్నరుగారు మహారాజుగారిని మరల దర్శించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేపనివాండ్ల సంఘము

మేడినోల్తన తీర్మానములు

1. వాషింగ్టన్వద్ద జరిగిన అంతర్జాతీయకార్మికమహా భవే నామోదించబడిన ఎ. మిసి గంటలకాలపరిమితి కనుకూముగా వోట. నిర్మిత రాష్ట్రమును దానినిఖాయనకరమందుట సభనారు తీర్మానముగా నిరసించుచున్నాడు. బ్రిటిషుప్రభుత్వము ఎ. మిసి గంటల కాలపరిమితిని యజమానుల కనుకూముగా మార్చరలయట యాసభవారు ఖండించుచున్నాడు.

2. పరివాండ్లు పనిచేయవలసినకాలపరిమితి వారమునకు 48 గంటలను దినమునకు 8 గంటలను నిర్ణయింప బడునట్లుగా ఇండియాను ఫ్యాక్టరీ చట్టము ఇండియాను మైన్స్చట్టము సవరింపబడవలెనని యాసభవారు తీర్మానము చేయబడినట్లున్నాడు.

3. ఎ. పరిశ్రామిక తగాదాలలో యజమానులను తుపాకుతోను కత్తులతోను సహాయముచేయు నలవాటును యాసభవారు ఖండించుచున్నాడు.

4. యూ. లో పి. డి. ను య. జ. మ. ను లా. కను పని వాండ్లతో తగాదా పడినపుడు లా. అడ్డగుల పేరుతో సమ్మెలనంది వేయుటయగును దాము పనియే నేనాడలేముయొక్క పథ్యులుగా తమపనివాండ్లపై అత్యధముల జరపయోగి. య. జ. మ. ను తు. సభవారు ఖండించుచున్నాడు. ఈయలవాటును వెంటనే నిషేధింపవలెనని యాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాడు.

(5) పరిశ్రామిక తగాదాలలో ప్రభుత్వమువారే యజమానులగునపుడు ప్రభుత్వమువారి యనుమతి లేకుండ అత్యధములను అక్రమముగా పనివాండ్లపై జరపయోగించువారలను ప్రాసిక్యూటుచేయటకు పనివాండ్ల కధికార మొనగవలెనని ఈ సభవారు సూచించుచున్నాడు.

టూరిస్ట్ బోర్డు విచారణ

దేశీయ పరిశ్రమకు సంరక్షణ గోరుట

రంగూను మే 2:— టూరిస్ట్ బోర్డువారు శేడు మరల సాక్షులను బహిరంగముగ విచారించిరి. ఇండో బర్మా బ్రిటిషుబర్మా హాస్పిటల్ డెవలప్ మెంటు సిండికేటు అస్సాము ఆయుు కంపెనీల ప్రతినిధులు విచారించబడిరి. ఈ ఐదుకంపెనీలవారు కలసి ఒక విధానము సూచించిరి. చిన్నచిన్న దేశీయకంపెనీలు బోర్డువారి శిఫార్సుల ననుసరించి కాసనసభవారు ప్రసరక్షణ నిర్ణయములు గావించువరకు తాత్కాలికముగ నొక పరక్షణ విధానమును సూచించిరి. కంపెనీల యందు తయారగు కిరసనాయిలు పెట్రోలు నై ఎక్సెస్ జు పన్ను తగ్గింపవలెనని యు విదేశీపు కిరసనాయిలుపై దిగుమతిపన్ను గాలనుకు 1 అణా హెచ్చింపవలెననియు సూచించిరి. మొదటి సూచన వంగీరించుటకు ప్రభుత్వమువారికి వీలలేకపోయినచో నీకష్టము చట్టము ననుసరించి రెండవ సూచననైన అంగీకరింపవచ్చును ఆసభముచేసినచో చిన్నకంపెనీలను చాల అపొంఠము కలగును. పెట్రోలు నై దిగుమతి పన్నుగూడ హెచ్చుతేయుమనికోరిరి. ఈవిధానమువలన ప్రభుత్వమువారికి రూ. 60,45,000 నష్టము వచ్చినను నుంకరులూ 2 వ రూ. 5,175,000 లుండును. విదేశీపు పెట్రోలు కొంత కాలమువరకు నిషేధింపవలెనని స్టాండరు కంపెనీవారు కోరిరి. సాక్షులను యీ సూచనలగూర్చి విచారించిన పిదప శాటికి విచారణ ముగిసెను. (ప్రె. ప్రెసు.)

స్వామిస్థాన వార్తలు

స్వామివాది దుష్ప్రచరన

స్వామివాదిగ సంహారదని తీర్పు టి. సి. ఆనందాశ్వామిగారు అను హైకోర్టు వక్త్రులు తన వృత్తియందు దుష్ప్రచరన కావించెనని శేరము మోపబడి స్వామియూర్తులు ఫీల్డ్పు బిల్డి చేపదానుగార్లు యెడట వాదించబడిన కేసులో శేడు తీర్పుచేప్పబడినది. తీర్పును వినుటకై స్వామివాదులచేతను ఇత నితరులచేతను, కోర్టు అంతయు నిండిపోయెను.

ఆనందాశ్వామిగారిమీద మోపబడిన శేరము లన్నిటిని ఒకటి పెంట నింకొకటి పూర్తిగా విమర్శించి ఆనందాశ్వామి దోషియని స్వామియూర్తులు తలచి పొనిని స్వామివాదిగ నీక మీద ప్రాక్షీను చేయరాదని తీర్పుచేప్పిరి.

గుడివాడ

(స్వతంత్ర పత్రిక)

బాలికాపాఠశాల వార్షికోత్సవము

మే 2- ఈ పాఠశాల వార్షికోత్సవము ఆదివారము సాయంత్రము శ్రీమతి. పి. పూర్ణమ్మ బి. ఏ. యల్. బి. గారి యాజమాన్యమున మిగిలిన వైభవముగ జరిగెను. పూర్ణమ్మ గారు ప్రస్తుతము నూపాంశల బాలికాపాఠశాలల పరిష్కారకారిణిగా బి.సి.ఎం.యూ.వారు, ఇటీవలవని బొందిన ఆంగ్లబాహ్యము శ్రీలలో పీఠ మొదటివారు. పీఠ తమ ప్రారంభోపన్యాసమున యీ జిల్లాలో శ్రీ దత్త ఎటుల క్రమక్రమాభివృద్ధి జేచుచున్నదియు, పురాణకాలమునాటి క్షత్రి రూపిణి యగు శ్రీ సేతు జనసభ్యులు గోల్పోయి కేవలము మచ్చిక చేయబడిన కనువువలె పెట్టుల మెలకుచున్నదియు, శ్రీ మరల తన పూర్వపు స్థానమున సాక్షాత్తులవలెనన్న విద్యార్థులకురాలు కావలెననియు, యిప్పటి విద్యార్థిభావమునందు పెక్కు అపమానము గలవనియు, వలెతావుల, పాండిత్యము గడిచిన పంగిలోపాధ్యాయుని నియమింప బడకపోవుటచే పాఠశాలలో నేర్చుచు సంగీతము అధ్యయనమును దున్నదనియు, పాఠశాలలో నుపాధ్యాయుల సంఖ్యకంటె నుపాధ్యాయుల సంఖ్యయే మించియున్నదనియు, ఆరోగ్య, వృత్తాంతములతోబాటు ప్రాథమిక విద్యా ప్రజాశిక్షణయు, శిశుపోషణయు, ప్రాథమిక చికిత్స మొదలగునవి చేర్చబడవలె ననియు, పాఠ్యాభ్యాస శ్రీలు గృహకృత్యముల నిర్వహించుటతో తృప్తిపడక ప్రవృత్తనకు గడంగుచు రనియు పాఠ్యాభ్యాస దేశములందులె బాలికలను నైతము, వసతి గృహములందు విద్యగరవులు మరదేశ ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి అభివృద్ధి యుక్తమయియు, బాలికలకు గృహమే సరియైన శిక్షణాలయమనియు, అందులకు కల్లులు తప్పక విద్యావతులగు నుండవలె ననియు, హితోపదేశమును గావించిరి. మరియు యీ జిల్లాయందుగూడ శ్రీ సమాభివృద్ధికి కొన్ని సంఘములు ఏర్పడి కృషి సలుపుచుండుట కుభయక్షణమయియు, యీ సంఘములు శ్రీలోకమున నూతనవికాసమును బ్రసరింపజేయగలవనియు, సెలవిచ్చుచు నూతనముగ బెజవాడలో నేర్పడిన భారతసారీమండలికి ఎల్లరును సాయ మొనర్చవలెనని బిజ్జపిని గావించిరి. పిదప ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత గుడిసేప ముబ్బయ్యనాయుడుగారు ప్రోత్సాహకరమైన పాఠశాల వార్షిక వృత్తాంతమును జదివి వినిపించిరి బాలికలచే గానము, కోలాటము, శాటక ప్రదర్శనము జరిపింపబడిన పిమ్మట అధ్యక్షులు బాలికలకు బహుమతుల నొసంగిరి. అధ్యక్షులకు వందన సమర్పణముతో సభ ముగిసెను.

గుడివాడ క్లబ్బు

ఈ క్లబ్బుకు నిర్మింపబడనున్న భవనమునకు నేడు శ్రీ యుత నిడమర్తి కరకంఠం పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారిచే కంఠస్థాపన మహోత్సవము జరుగబడినది. వీరకార్యమును నిర్వహించుట కెంతయు సర్దులు. వీరిచ్చుటకు డిస్ట్రిక్టు మనసబుగా వచ్చి క్లబ్బులో సభ్యులుగా చేరినవృత్తినండియు తత్సార్యము నిద్రావధియందున్న క్లబ్బుకు సభ్యత్వముఖముల వృద్ధిపంది పైతన్యవంతముగా నొనర్చిరి. కేవలము వివేచనలతో బాలశైలముచేయు క్లబ్బునకు వీరి సహజమైన సాహిత్యకాళు నొకటి చేర్చబడినది. దాని కుపాంగముగ అత్యంతోపము క్లమెర గ్రంథాలయము సమకూర్చబడినది. సభ్యులు ప్రహరీత జీవనమునందు సైతము పాల్గొనబోయిరి. గుజరాతు వరదలు నెల్లారు తుపాను సహాయములను ద్రవ్యమును సమకూర్చించి మహనీయ నొనర్చి రుండిరి. విద్యాధిక్షులతోడను ధనాధ్యులతోడను విరాజిల్లుంగా సంప్రది అసాధ్యమైన కార్యములనుండియు. ప్రకాశనశీలకములతోడను నిడుకొని కృషిచేయుచు యీ క్లబ్బు భవనమును తమస్వగ సర్వలోకముగ నిలబడండి సభ్యుల మేధా సంపదలకు పరమపరమోబసముగ నుండగలను.

ఉద్యోగమార్పు

మూడు సంవత్సరములనుండియు నూత డిస్ట్రిక్టు మనసబుగానున్న శ్రీయుత నిడమర్తి కరకంఠంపంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు బందరుకు బదిలీపంపబడుటచే వారిస్థానీ శ్రీయుత కొల్లిపర బాబూరావుగారు నడుచేసియున్నారు. వైచారి పీఠముల సందర్శనకు గుడివాడకు బి.సి.ఎం.యూ.నాది సంఘము వారు సుకొరంతు నృత్తమును విధుల నొసంగి హరియందు దిముగల గౌరవాతిశయమును గనుపరచిరి. సరసింహం పంతులుగారు శీర్ష మేధావులని పేరొనరిరి. పీఠ నిరాడంబర భవులు.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు

ది 80-4-28 తేదీన రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు సభ బోర్డు ఆఫీసులో ఆధ్యక్షులగు మ.రా.శ్రీ విక్కిన వెంకట రత్నంబాదరిగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమయినది ఇది ప్రాత తాలూకాబోర్డు సభ్యులతో కూడిన ఆఖరు సమావేశము. 18 సభ్యులు సభకు హాజరైరి. ప్రధానమున అక్రమణ బాలికలు కొన్ని ఎస్టి మేల్లు విశేషవర్గశీక అంగీకరింపబడి తీర్మానింపబడినవి. పిమ్మట కొత్తబోర్డు సమావేశపరచుటకు బోర్డు మాత్రం అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనటకు తేదీ నిర్ణయించుటకు తీర్మానము చేర్చింపబడినది. బోర్డు సభ్యులగు స.బి.శ్రీ పద్మయ్యరెడ్డిగారు అధ్యక్ష ఎన్నిక తేదీనిర్ణయము బోర్డువారి చేతుల అవసరము లేదనియు తనవార ఆధ్యక్షులచే చేయవచ్చుననియు ఈతీర్మానము త్రొసివేయవలెనని సభ్యులను కోరిరి. మ.రా.శ్రీ.అల్లం రామిరెడ్డిగారు అధ్యక్ష ఎన్నిక తేదీ నిర్ణయములో బోర్డువారు సభలో తీర్మానించుటకు అధికారము కలదనియు అట్లు చేయుటయే సమంజసమనియు జవాబు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటుకు పెట్టగా అధికసంఖ్యయు తీర్మానమును ఆమోదించిరి. నూతన తాలూకాబోర్డు అధ్యక్ష ఎన్నిక విషయం ది.11-5-28 తేదీ వరకు 11 గంటలకు రామచంద్రపురములో సమావేశమగుటకు నిర్ణయించబడినది. తాలూకా బోర్డు వ్యవహారములన్నియు సమాప్తి అయినతర్వాత, అధ్యక్షులు బోర్డుసభ్యులకు గత మూడు సంవత్సరములనుంచి ఎన్నికలలో పాల్గొనరలిన పోటీగా వనిపెసినవృత్తికి బోర్డువ్యవహారములో ఎట్టికత్తులు పాల్గొనలేక తాలూకా ఆభివృద్ధినిమిత్తము అందరు ఏకముగా కలసిపనిచేయుచు తమకు తోడ్పడినందుకు వందనము లొసంగిరి. నామినేటు సభ్యులగు మ.రా.శ్రీ మానుకొండ గంగరాజుగారు అధ్యక్షులు బోర్డు వ్యవహారములను న్యాయవిశిష్టతతో నిష్పత్తిపాతబుద్ధితో నిర్వహించుచున్నందులకు తమఅభిప్రాయములె సపుమ గత రిసంలిల నుంచి అధ్యక్షులు గావించిన నేతకు అభినందన తీర్మానము రికార్డు చేయవలసినదిగా ప్రతిపాదించిరి. మ.రా.శ్రీ.అల్లం రామిరెడ్డిగారు బలపరచిరి. ఈ తీర్మానము రికార్డు చేయునప్పుడు మ.రా.శ్రీ.విజయవారి వెంకట్రామయ్యగారును గారు అధ్యక్షుల వహించిరి.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు స్థాపనకు ముఖ్యకారకులగు బోర్డు స్థాపించినది మొదలు నేటివరకు సభ్యులుగా ఉండి నూతనబోర్డు ఎన్నికలలో పాల్గొనక సభ్యత్వముండి విరమించుచున్న మ.రా.శ్రీ.బోమ్మల రామచంద్రరావు పంతులుగారు గావించిన నేతకు బోర్డువారు అభినందించుచు అభినందన తీర్మానమును మినిటు బుక్కులో రికార్డు చేసిరి. సభ సమాప్తి అయిన తర్వాత సభ్యులకు అధ్యక్షులు బహుహారవిందు నొసంగిరి. పిమ్మటబోర్డు సభ్యులతో గ్రూపుఫోటో తీయబడినది.

డక్కానవాబుగారి సోదరునిల రెస్టు

డక్కా, మే 2:—డక్కానవాబుగారి సలితమ్మదగు నవాబ్ బాబాఖానా, అలిమల్లాగారు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 110 నెక్సును ననసరించి అరెస్టు చేయబడిరి. వెయ్యి రూపాయలు జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి. కేసు విచారణ మేసెల 7-వ తేదీ జరగను. (అ. ప.)

మద్రాసు అందు నదరక మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

మద్రాసు, రాయపురం పెరంబూరంలందున్న రైల్వేకంపెనీవారి వివిధ ఆఫీసులనుండి చిత్తు కాకితములు రాయపురం రైల్వే ఆఫీసునుండి గురుబడిన చిన్న కార్డు బోర్డు ముక్కలు జర్జికాకితములు పరిశీలనాధికారులను కొని కొంపోనుటకు పెండ్లకు మహానుజులైన సదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్ వారి వారి పిమ్మట గారిచే 3-5-28 తేదీ బుధవారం గెల్లెరిల వరకు తీసుకొనబడును. గడువు కాలము 1-6-1928 తేదీనుండి 1 సంవత్సరము. పెండ్లకు ధారములు నేనుపేపరు వివరములు రు 1/- కల్పించిన యం. యస్. యం. రైల్వేకంపెనీ, అక్టింగు కలెక్టరు అఫ్ స్టాండ్స్ పెరంబూరు వారివద్దనుండి పొందవలెను. ఈడబ్బు రిగి నాపసు యివ్వబడును. పెండ్లకు ధారములు పి. పి. మూలకముగా పంపబడును. నేనుపేపరు కొని తొంగించుటకు పెండ్లకు కనకమీద లిఖించి నీల్లు కనకములో వందనలెను. ఈ కర్డు పెండ్లకు ధారముతో కూడ పంపబడును.

4792 (నం) ఏ. సి. టర్నర్, అక్టింగు కలెక్టరు అఫ్ స్టాండ్స్

ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరము

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—కామన్వెల్థులో ఈజిప్టు ప్రత్యుత్తరముచేసినది చాంబర్లెనుగారు ప్రకటించిరి. అందున్న భావములు బాగున్నవి. కాని బహిరంగసభలనట్లుమును మరల తలపెట్టినను, లేక అట్టికాసనమును ప్రవేశ పెట్టినను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మల చక్కన దీనికొనకకప్పవరె. 1922 ప్రకటనమునుగూర్చి వర్ణించుటయే మానెదవరె ఇదివరలో యుగవాకలు పెడవలెనని యుత్తరవులనిచ్చునవరమని చెప్పినవాటి నుపసంహరించుకొనిరి.

1922 ప్రకటనము ఎల్లగాలము కాశ్యతముగనుండవలసినదేగా యిరి తర్జిలుగారదు, ఉండవలసినద నీయనిరి. ఈజిప్టులో బ్రిటిషు ఆకేసుములకు భంగమురాకుండ జేయుట కడియవరచురి. బ్రిటను ఆకేసుముల రక్షణార్థము బ్రిటనుకత్తు ఇతరు లెవరను ఈజిప్టును అక్రమించుకొనరాదనిరి.

ఈజిప్టుకత్తులు, ముందు రాబోవు ప్రభుత్వములను 1922 ప్రకటనమునున్నదిగా తమలను నిలబెట్టునలెనె. ఇతర ప్రభుత్వములగు మనము రాకుండ జేయుచున్నారము గాన అట్టి ప్రభుత్వములకు ప్రజలకను, మన ప్రజలకును అపాయము లేకుండ రక్షించుటకు కట్టుదిట్టములను జేయవలెననిరి.

చర్చిలుగారికి ఇనుప్రుయెంజాజ్యము వచ్చినది. ఈవారము కామన్వెల్థులో ఆధికతరచర్చయందు వారుపాల్గొనరలు.

కానన సభలు

మార్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు ప్రభుత్వపు కోర్కెలను నిరాకరించుట

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 2:—నయిరోబీ భారతీయులు కానన సభలందు సహకారము నల్పవలెనని ప్రభుత్వమునా రడగ నిరాకరించిరి.

పోలండులో మే దినోత్సవపు

అల్లరులు

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—పోలండు ర ష్రీయ పట్టుములయ మే దినోత్సవమున అల్లరులు రికపాత మర్చడెనె వార్సా నార్లు చెలుపు చున్నది. పోలీసువారు కాల్చిరి. ఒకడు చనిపోయెను. పెక్కుమందికి గాయములు తగిలెను.

ఆఫ్ఘాని రాజదంపతులు

మాస్కోకు బయలుదేరుట

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—నిన్న ఆఫ్ఘాని రాజదంపతులు మాస్కోకు బయలుదేరిరి. అమానుల్లా రాజు తన పయనము ముఖముగ జరిగెనని సంశయమును వెల్లెబ్బిరి. పోలండ్ ఆఫ్ఘాని సంబంధములు అనుకూలముగ జరుగుగాక యనిరి.

ఉత్తరబల్గేరియా ఉప్పెన

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 8:—ఉత్తర బల్గేరియాలో ఉప్పెన విశాక మొనర్చెను. ప్రజలు భయకంపితులైరి. 70 మందికి చెబ్బులు తగిలెను.

ఫ్రెంచి ఎన్నికలు - ప్రభుత్వము

ఫ్రెంచిఎన్నికలు ప్రభుత్వవిధానమును అంగీకరించినటుల చెలువుచున్నదిగాన ఫ్రెంచిప్రభుత్వము రాజీకామానీ. ఆన క్కరలేననుచున్నాడు. మంత్రిగ్రుము మారదు. ఓసిడిపోయిన కార్మికమంత్రిస్థానమును మాత్రము భర్తజే సెదరగ.

జనీవా జాతినిమితికి ఇండియా ప్రతినిధిగి లిట్టెప్రభుని నియమించిరి

అబ్బాసాలిగారి సానే తిరుమనావల్లి వధుర వురముల నుండి మదరాసు కాననసభ్యత్వమునకు ఖా. బి. పి. కాలిఫెల్లాసాపేబుగారు అభ్యర్థిగా నిలవనున్నారు.

విదేశవార్తలు

వార్సాలో మే దినోత్సవము అల్లరులు

ఇద్దరు చనిపోయిరి. పెక్కుమంది కుతగాత్రులైరి.
వార్సా, మే 1:—కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు తిగవు లాడుకొనిరి. కొట్టుకొనుకొనిన పరిణమించినది. రక్తపాత మేగడినది. రివాల్యూషను గాల్చుకొనిరి. ఉభయముల పోరాడిరి. 10 మందికి ప్రమాదము ఘటిల్లెను. ఇద్దరు చనిపోయిరి. పోలీసులలో మాత్రము ఇతరులట్లు నెమ్మదిగ నున్నది. తెంబుల పోలీసువారు 70 కమ్యూనిస్టులను ముందు జాగ్రత్తకొనుటకై అరెస్టుచేసిరి.
ఇంగ్లాండులో అల్లరులు లేకుండగనే నెమ్మదిగ సాగినది.
పార్లమెంటులో గూడ ప్రమాదము లేకుండ ఆరిగను. కొందర, లోలడు తగిలినవారిని అరెస్టుచేసిరి. జపానులో 50 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

బ్రిటిషు పరిశ్రమలకు కాకత్యగృహము నేర్పాటుచేయుటకు లండనులో స్థలముకై రాయబారులను జరుపుచున్నాడు. ప్రపంచములో ఆంధ్రులను ఇదే గొప్పవర్తకస్థలముగ ఏర్పడునటుల చేసెదరట.

పంజాబులో మియన్ వాలీ నెవన్సుజుడిచే మరణశిక్ష ధింపబడిన పరిభ్రాతగారు చేసిన ఆపీలును ప్రతికఢియై త్రొక్కివేసిరి.

అధికపత్రమును చర్చించుట

లండన్, మే 1:—పెట్రోలుమిద పన్నును తీసివేయుటకు బిల్లు లేదని చర్చిలుగారనిరి

చీనాపరిస్థితులు

దాక్షిణాత్యులు సినపోను ఆక్రమించుట

సింగటో, మే 1:—సిననుదగ్గర నన్ను జపాను సేనలు ప్రక్రమపరిసితలను గాపాడుటకు దక్షిణసేనలతో సహకారము పల్పుచున్నది. సినను 5) పైట్లూర్నుగ నున్న పోషనును దాక్షిణాత్యులు కట్టుకొనిరి.

మే 2:—ఉత్తరచీనా సైన్యములు విస్తారముగ సింగటోలో ప్రవేశించుచున్నవి. ఇచ్చట ప్రజలనిరోధమును జూపెదరట. ప్రజల కుపయోగించెడిపశులను జపానువారు గాపాడుచున్నారట.

హ్యూటంగులో నన్ను ఉత్తరచీనా సేనలన్నియు ఎల్లో నడిచు త్రవ్వ గలిగినవిచ్చినవి. దక్షిణసేనలకేడు సినపోతో ప్రవేశించెను. చాంగుపంగుచాంగుసేన దానిని ఖాళీచేసిపోయినదిమ్మట, విరు ప్రవేశించిరి.

అంతర్జాతీయ వైమానికతపా 25 దేశములు చేరుట

మోహరక్, మే 1:—అంతర్జాతీయ వైమానికత ప్రచారమేగడినదని సోవియటు పాప్టాఫీసువారు ప్రకటించిరి. మోహరక్ బాహుప్రచారమును యూరపు, ఆసియా-మైదానా, అఫ్రికాను ఇంకొక 25 దేశములతో కలిపి, జర్మనీ, స్వీడన్, టర్కీ, సిరియా, ఎస్తోనియా, ఫిన్లండు, లెటోనియా, లిథునియా, ఇటలీ, రషీ, బల్గేరియా దేశములుగూడ చేరెనట.

మోమబీ ప్రభువు మార్కాం అనునామెను పెండ్లి యాడునట.

కోలోలు రాకొమరుడు రుమేనియాలో సరేధవమున బ్లెసాండ్రి నెమ్మదిగ కాలక్షేపముచేయుచున్నాడు. రుమేనియా రాజకీయపరిస్థితులపట్టి ఆతనిని రుమేనియా మకాము ఎంత కాలమా తెలియదట.

మే 2: 28 వ తేదీకి గ్రేటుబ్రిటన్లో పనిలేనివారి సంఖ్య 2062800 గలను. క్రిందటివారముకంటె 21474 మంది తక్కువ.

ఈజిప్టు బహిరంగనభలచట్టము

బర్క్లె హెడ్ ప్రభువు

లండన్, మే 1:—బర్క్లె హెడ్ ప్రభువు ఈజిప్టు బహిరంగనభల చట్టమునుగూర్చి ప్రస్తావించుచు సమయకర కాళక్షేయబడుట బాగానే యున్నదనిరి. దానివలన వాణిజ్య పార్లమెంటుచిక్క చాలవరకు తగ్గినదన్నమాట. నందంబువరకు ఆపుచేసి ప్రయోజనము లేదు. 25 సంవత్సరములవరకు గాని 10 సంవత్సరములవరకు గాని ఆపుచేసినను ప్రయోజనములేదు. సామాజ్యబాధ్యతగల్గి, ఇతర యూరపీయనువాతులను గాపాడు పూచీగల్గి, తమ సామ్రాజ్యరాకపోకలను అత్యవసరముగల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఈకాసము నంగీకరించుట కెంతమాత్రము వీలులేదు. బ్రిటన్లో ఏకభుక్య మేర్పడినను అకాసము నంగీకరించరు. ఈజిప్టు బహిరంగనభల చట్టము సంగీరించరు.

నగ్నోవాల్లుగారు ఈజిప్టు పరిస్థితులనుగూర్చి చక్కగ వివరించినది బర్క్లె హెడ్ ప్రభువు కొనిగూడెను. నగ్నోవాల్లుగారు నా భారతవస్తువులకు రాజ్యాంశేత్వప్రదీక జూచిరి. ఆతడు ఆతని సహచరులను ఎ తయో తనకే నిచ్చిరి. భారతవస్తువారములను నగ్నోవాల్లు జూపిన మార్పునీ, విశ్వాసమునకు ఆతని కెంతయు బ్రిటిషువారు తృప్తికొనగ నుండవలెననిరి.

చాంబర్లెనుగారు

లండన్, మే 1:—కామన్సునభ్యంత్ర బ్రిటిషు యుద్ధ నాకలు ఈజిప్టు బోవుచున్నమాట నిజమేనాయని క్వెస్టిగా రడుగ ఇదివరకే అవిషయమై జెప్పిరిమనియు ప్రతిపక్ష నాయకుడు నేను జెప్పక తప్పదని నిర్బంధము నున్నచో ప్రత్యుత్తరమును ఇంకొకమారు జెప్పెదనని చాంబర్లెనుగారు రనిరి. మగ్నోవాల్లుగారిపై అసవరముల బాధ్యతను మోపదమొనలేదనిరి. కాని ఇంతకంటె ఎక్కువకు తనకు జెప్పవలెనని కోరెను కొక దననిరి. యుద్ధనాకలు ఈజిప్టుకేటలికే మొదటి పర్యాయము గాదనియు ప్రితిక లిస్టియు ప్రకటించుచుండ ఈ దాపరి: మేల యని క్వెస్టిగా రడిగి.

తెలిలుగారు చాంబర్లెనుగారి వైఖరిని ఇండియను ముందు బెంచితో నన్ను వారడిగిననే ప్రత్యుత్తర మియ్యవలెనని చాంబర్లెనుగారు యభిప్రాయముగ నున్నట్లున్నదనిరి.

తనవైఖరి ఆట్టి యభిప్రాయమునకు తా వీయుటలేదని చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము విచ్చిరి. ఈజిప్టు యుద్ధ నాక లేనుచున్నవి ప్రకటించిన ప్రజలకితప్పవెద రని చాంబర్లెనుగారు ప్రకటిచలేదాయని ఒకలక్కలా రడిగిరి. లేనని చాంబర్లెనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఈజిప్టు ప్రభుత్వము నకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుట కవకాశము నియ్యవరకు ఏమియు జెప్పకుండట బాగుండుననిరి.

సర్ జాయిన్స్ హిక్సుగారు

లండన్, మే 2:—ఆంగ్లేయు లెందున్నను ప్రభుత్వమువారు వాని సత్వములకు గాపాడుటాధి. ఈజిప్టులో తనకు ఎక్కువ బాధ్యత గలవనియు ఈజిప్టు అపాయకమును ఆట నాడుచున్నదనియు ఉదారభావముతో గూడుకొన్న ఒకడు బడికను పర్యటించుటగాగ సమ్మతించినను ఈజిప్టు అంగీకరించలేదనియు బ్రిటన్ ప్రభుత్వము విసిగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరినియు దెంపును ప్రపంచములో ఇతరవాతుల ప్రభుత్వముల కెవరైన ఆంతసందేశము నంపిన విండుకు బంపికో వారికి పూర్తిగ తెలియుననియు దేశముగూడ బ్రిటనుకు తోడ్పడుచున్నదనియు నుడివిరి.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వమును బ్రిటన్ తృప్తికరముగ కలంచు నాయని యు బ్రిటిషు యుద్ధ నాకలు అల్లగాండ్రయా, పోర్టుసెడ్డుతో నేడు ప్రవేశించునాయనియు ఈజిప్టుప్రజలు ఆకురతకజూపుచున్నాడు. ప్రజలు నికత్సా హముగనున్నారట. అసలెట్లు ఆంతరించినచే ప్రతియూరపీయనుయొక్క యభిప్రాయమేమున్నది. ఆంత్యసందేశము స్పష్టముగనున్నది ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు రెట్టి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చినను దానిని అనుసరించుచుండవలెను కోజు ఎట్లుగడుచునో యని సందియముగ నున్నది.

కెట్లప్రభువే మరల బనీవాలో భారతప్రభుత్వ పతి నిధిగ నియమించు రునకొనుచున్నారట. అవిషయమై ఎవరిని నియమించవలెనో ఇంకను ఆలోచించుచున్నారని మరయొక వార్త వెలుపుచున్నది.

బాల్కనురాజ్యములందు గల్గిన భూకంపముల ఫలవర్షమును సహాయముచేయుటకు జాతిసమితివారు డాక్టరు రాజ్ సిన్హగారిని నియమించిరట.

అమానుల్లాగారి యఖండస్వాగతము

మొచ్చురిక

లండన్, (మెయిలు) ఏప్రిల్ 8:—బ్రిటిషుపత్రికలు అమానుల్లాగారి విచ్చింపు అఖండస్వాగతమునుగూర్చి కొండంకగా పొగడుచుండ సోషలిస్టుపత్రికలో ఒక క్లుప్త మొచ్చురించుచున్నాడు. ఈ అఖండస్వాగతములకు ఎటులైనను అమానుల్లాగారిని సామ్రాజ్యకాంక్షగల ఆర్థికజేతలవలతో తగల్గొనునటుల చేయుటకును ఎవరను ఏగగరు. ఆతనికి చూపాలిద సంగతులను జూపలేదు. లండనులో నన్ను ఈమెడు గూడ యును జూపలేదు. వాతనిపై సబొగ్గునులున్న గ్రామములకు జూపలేదు. అయినప్పటి కురిపించిన గొప్పగనము, ఈదేశము పరిపాలనకు, ఆసియా, ఆఫ్రికా పనిచేయుచుండ నున్నవీడించి పంపించిందేమని చెబువలెదు. అమానుల్లాగారి నెలులైన భువున్నటుల చేయవలెనవారి కంతను జేసిరి. ఆ మనకండ్లు తెరిగి పువంగతు లెచ్చిచేసో జూపిరి. ఆతొదేశములో నుండవలసిన విషయముల జూపిరి.

శ్రీవారి కేమెం డబ్బుగావలసినచో లండనులో ఇచ్చుటకు సంతోషముతో ఎందరో సిద్ధులుగ నున్నారు. ఒక కాగితముమీద వీరు సంతకముజేసి ఇంతడబ్బు కావలెనని వ్రాసిన జాలును. అంతసొమ్ము కురియును. 10,000,000 పౌనులు వచ్చి పడును. అని సూచించిరి.

ఇంతఃపూర్వకు ఈజిప్టురాజు ఇస్మాయిలుకుగూడ ఇటులే జూపిరి. ఆతడు ఈజిప్టులో అంతటను మార్పులకు జేసిరి. వీరి కాలడు లండను సాహుకార్ల దగ్గర ఋణము జేరి.

సూయజ్ కాల్వను తెరచిన 7 సంవత్సరములకు ఈజిప్టు ఆర్థికపరిస్థితులు అంతర్జాతీయ పరిశీలనము నకు లోనైయుండెను. అదయిన యేజేండ్లకు ఇస్మాయిలుగారు రాజ్యమాను గోల్పోయిరి. కెయిరోలో బ్రిటిషు సేనలు ప్రవేశించినవి. నేటికిగూడ అచటనే యున్నవి.

అమానుల్లాగారి కాకథ తెలియుననియు ఈపత్రికలమున ఎన్ని వర్తాయము లడి ఆతనికి జ్ఞప్తికి వచ్చియుండునో యురి ఆనితెలిసి ఆకర్షకముచున్నాడు. దానిని జ్ఞాపకముంచుకొనునటుల చేయవలెను. అమానుల్లాగారు వారిలలో జెక్కుకొనకుండ మొచ్చురించవలె ననుచున్నాడు.

దక్షిణఆఫ్రికా దేశీయ పనివాండు

(బీము నర్వసు)

లండన్, మే 2:—దేశీయ ఆఫ్రికా పనివాండ్రలో ఆదోశన బడులుచేరెనని దక్షిణ ఆఫ్రికావార్తలు వెలుపుచున్నవి. అధికారులు కఠినచర్యల నవలంబించుచున్నారట. ఈఆం దోశన నాయకడను క్లెవింక్సు కడగిగారిని ఆరుగురు అనుచరులను అరెస్టుచేసినది తెలియుచున్నది వీరిని జామినూపాద వదలి పెట్టిరి. త్వరలోనే విచారించెరట.

ఇండియా భావి ప్రభుత్వము

సంస్థానాధీశ్వరులు

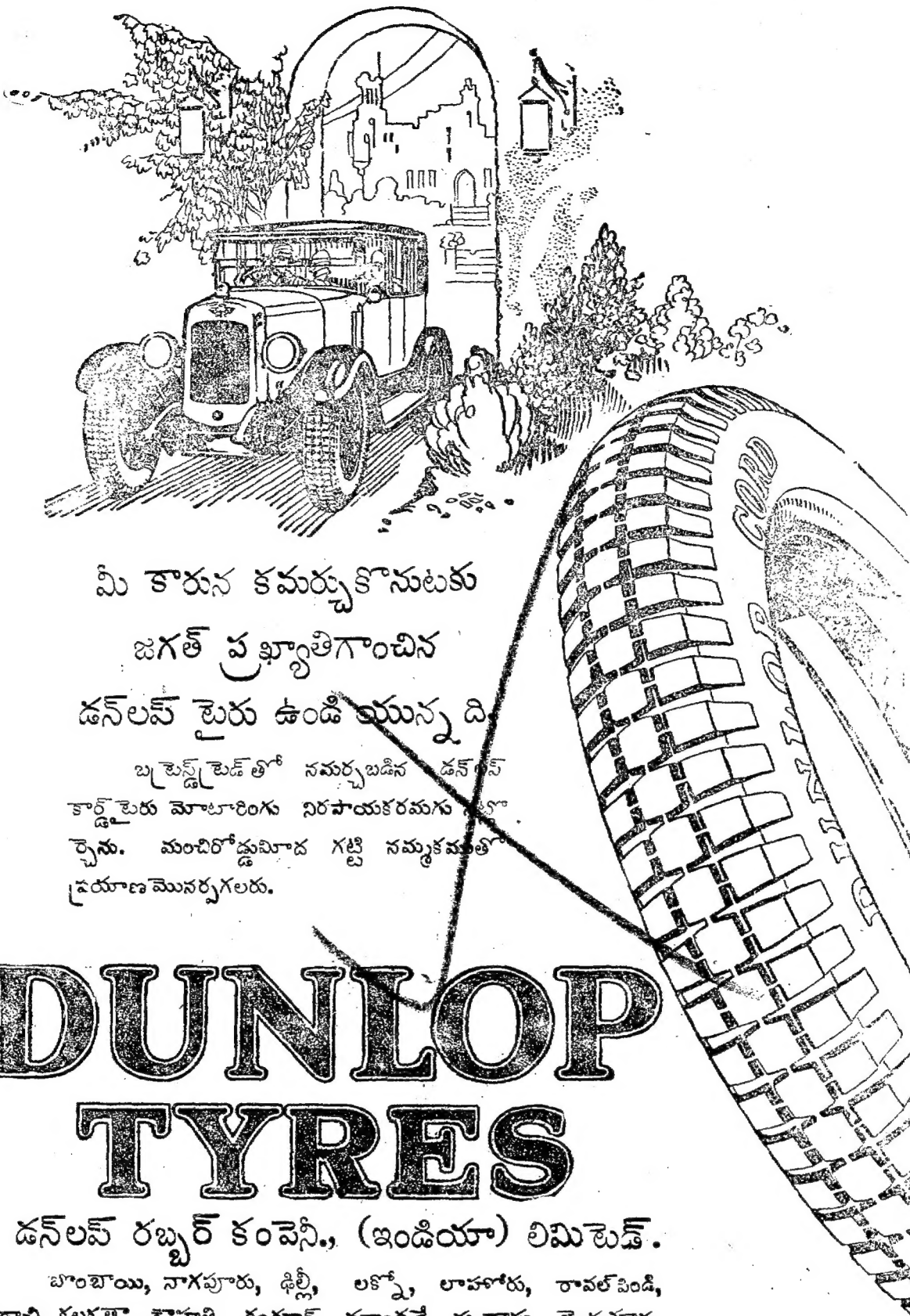
(బీమునర్వసు)

లండన్, మే 2:—భారతదేశ భావిప్రభుత్వము, సంస్థానాధీశ్వరల సంబంధమును నిర్ణయించుటకు నియతమై అందు ఇండియాపత్రిక ఇంకొకవిషయినీ సూచించుచున్నది. సైనును విచారణ సంఘము వారు పరిశీలించు విషయములను, బట్లనికవిటీవారు పరిశీలించుచున్నవి. ఒకటిగ నున్నవియు వాటిని కలిపి ఆలోచించవలెననుచున్నది. అందుచే రెండుకమిటీలకేలసి పనిచేయుమార్గమును వెదకవలెననుచున్నది. బట్లనికవిటీవో ఆలోచించి సంస్థానములపను న్ననుగూడ ఆలోచించుటకు సైనునికమిటునును ఎక్కువయధికారమునిచ్చి సాధ్యముననుచున్నది. ఇది వినిగూనిచో ఇంకొకకమిటీని నియమించవలెనట. ఏపద్ధతివలంబించినను బ్రిటిషు ఇండియాలో సంస్కరణములు భారత సంస్థానముల పను న్నను ఆలోచించవలెనట. పిలులేదనుచున్నది.

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

**PEERLESS
ERASMIC**
The Dainty SOAP

4551-2

మీ కారున కమర్చుకొనుటకు

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

డన్లప్ టైరు ఉండి యున్నది

బ్రెస్ట్ టైర్లతో నమర్చబడిన డన్లప్
కార్ టైరు మోటారింగు నిరపాయకమగు
రైను. మండిరోడ్డుమీద గట్టి నమ్మకముతో
ప్రయాణమొనర్చగలరు.

DUNLOP TYRES

డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ, (ఇండియా) లిమిటెడ్.

బొంబాయి, నాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు, రావల్ పిండి,
కరాచి, కలకత్తా, గాహతి, రంగూన్, మాండలే, మద్రాసు, బెంగళూరు,
కల్కికోట, కొలంబో.

4956

బొంబాయిలో వసంతోత్సవములు

బొంబాయి, మే 2-నూర్వాడి విద్యాలయ భవనము
లో జరిగిన సభ కథ్యక్షత వహించుచు జోషీ ఎల్. ఏ.
సమ్మేదారుల సన్మానముగా కాల్పులను నిరసించెను. ఇట్టి
దండగములు జరుగకుండ చాచుటకు చట్ట మండలు అను
సరముని చెప్పిరి. అంగములో పరిస్థితులు వేరని చెప్పిరి. ర
యల్ ఆఫ్ ఫర్మినితరువాత ఒక ఘంటకుగాని వారు కాల్పు
లకు మొదలుపెట్టరు. ఇంతలో ప్రజలు వెల్లిపోయిన కాల్పు
లే యుండవు.

సభలో నీక్రిందితీర్మానములు చేయబడినవి.

(1) వాషింగ్టన్ సభలో 8 గంటలు వాత్రమే రోజు
కు పనియుండవలెనని చేసిన తీర్మానము నేరేములను అను
సరించకుండుటకు ఈ సభవారు ఖండించుచున్నారు.

(2) ఈ 8 గంటల తీర్మానమును మార్చవలెనని అంగ
ప్రభుత్వమువారు చేయు ప్రయత్నముల నీ సభవారు చేయు
ప్రయత్నముల నీ సభవారు నిరసించుచున్నారు.

(3) ఇండియన్ ఫ్యాక్టరీ ఆఫ్ టైర్స్ ఇండియన్ మెక్స
ఆఫ్ టైర్స్ (బొంబాయి) 48 గంటలపనియుండునట్లుగా మార్చ
వలెనని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

(4) పోలి గ్రామిక కలకత్తా వారిలో పోలి గు
వారు మాటి మాటికి కాల్పులు ఉచిత
ము కాదనియు, ఇట్లు చేయుటలను విల్లు మజనములకు వడ్డీ
చేసినట్లులననియు ఈ సభవారు తలచుచున్నారు.

(5) కాల్పులు జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వపు టుత్తరపుం
లేక కాల్పనవారిని ప్రాసిక్యూషన్ చేయుటకు ప్రజలకు హ
క్కుండవలెను.

బొంబాయి, మే 2-న పెరేలో నిన్న సాయంత్రము
సంతోత్సవములు జరుపుటకు సభజరిగెను. (బ్రాడ్ గారగా)

సవాధిపత్యము వహించిరి. ఆయన ముచ్చటించుచు (టేడ్
యూనియన్ ఉద్యమమును అభివృద్ధి చేయువలసినదిగ జోరెను.
ప్రపంచముఖములను స్వల్పసంఖ్యాకులే యనుభవించరాదనియు,
వీరులుగూడ ఆనుభవమునందు పాల్గొనవలెననియు వారు చెప్పిరి.

కార్మికులలో ఐకమత్య ముండవలెననియు, 8 గంటలు
మాత్రమే పనియుండవలెననియు, పిల్లలను పనిలో నుంచరా
దనియు, పని లేని వారికి ప్రభుత్వము వారు
తగుసాయము చేయవలెననియు తీర్మానించ బడినవి.

(ఫీ (పెన్.)

కలకత్తాలో వసంతోత్సవములు

కలకత్తా, మే 1:- బెంగాల్ (టేడ్ యూనియన్
ఫెడరేషన్ పత్యమున కలకత్తా కార్మికులు వసంతోత్సవములను
జయప్రదముగా జరిపిరి. పెద్దజెండాలు చేతులందు బూని
వారు పురమునందూరేగిరి సరిహద్దకాంతి బోనుగారు సాయం
త్రము జరిగినసభ క్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. (స్పాట్
మొదలగు లేబర్ నాయకులు వసంతోత్సవముల విషయములు
మాట్లాడుచు, వచ్చేసంవత్సరము ఉత్సవములు ఇంకా జయ
ప్రదముగా జరుగునని వచించిరి.

ఈ ఉత్సవముల సందర్భములో పోలీసు కమిషనరు
గారు 1866 సం॥ 4వ బెంగాలు ఆక్టు 62 ని సెక్షనును ప్రకా
రము నాయకులను ఉత్సవములను శాంతియుతముగా జరుపవల
సినదని ఆజ్ఞాపించిరి.

లాహోరు మే 1:- ఈనాయంత్రము మోచీగేటువద్ద
వసంతోత్సవములు జరిగెను. కార్మికుల అభివృద్ధికోరుచు ఉప
న్యాసములు చేయబడినవి. లిలోవాబొంబాయిలో పోలీసు
కాల్పులు ఖండింబడినవి.

(ఫీ (పెన్.)

జమ్షద్ పురం సమ్మెలు

కర్మాగారము లన్నియు మూయబడినవి

జమ్షద్ పురం, మే 1:- తాతాజనుము, ఉత్కుకంపె
నీలలో సమ్మె ఆగోజున కారోజు విషమరూపమును దాల్చు
చున్నది. అధికారులు బాయిలర్ కాఖు కార్మికులు పనులకు రా
నందున కర్మాగారములను వదులుటకు వీలులేదని ప్రకటన గా
వించిరి. కావున యంత్రాలయములన్నియు నేడు మూయబడి,
ఎస్తునిర్మాణము జరుగునని తోచువరకు తెరవబడవు. కార్మికు
లు పనులకురాని రోజులలో జీతము లివ్వబడవని ప్రకటించబడి
నది. పనులకు వచ్చినవారు సయితము తిరుగగొట్టబడిరి. పని
వారిలో ఉద్రేకము ప్రబలినది. లే బర్ సంగ్రహము
బహిరంగసభను సమకూర్చుచున్నది. గూర్ఖా పోలీసులు కా
శలాకాయుచున్నారు. పోలీసు ఉన్నతాధికారులందరూ తయార
గానున్నారు. ఇంతవరకు సమ్మెదారులను పనినుండి పంపి
నేయబడినవారును శాంతముగానే యున్నారు. మెచ్చుత్స
లేమియు లేవు.

పోలీసు వీధులూడ్చువారివిషయమై వారు పనులలో
చేరిన తరువాతగాని కష్టనిష్ఠ పురములను
విచారింతుటకు వీలులేదని అధికా
రులు చెప్పుచున్నారు. ప్రస్తుతము గ్రామపరిషత్తు లేమియు
బాగుగాలేవు. (ఆ. (పెన్.)

జమ్షద్ పురం, మే 1:- ఇతరస్థలములనుండి వచ్చిన 60
మంది వీధులూడ్చువారు నేడు పోలీసు సహాయముతో పను
లారంభించిరి. ఈరోజు 60 మంది వత్తురట. (ఫీ (పెన్.)

ఏలూరు మునిసిపాలిటీ

మా మునిసిపాలిటీ గత సం 20 వ తేదీలున్న యిదివరలో ఏలూరు తహసీల్ దారుగా నుండియున్న రాజరత్నంగారి స్వాధీనంలోనికి వచ్చినది. అప్పటినుంచి కాన్సిల్ లోకయే సమస్తకార్యకాండలు రాజరత్నంగారే జరుపుచున్నారు. వీరు అధికారుల బాధ్యతలు గుర్తెరిగి నడుతురను ప్రజలనమ్మకము వీరి ప్రస్తుత చివరకర్మ బలపరచుచున్నది. ప్రజలహక్కులను గుర్తెరిగి పర్యవేక్షామోదకరమైన పరిపాలన ఎట్లు చేయవలయునో రాజరత్నంగారు గ్రహించిచేయుచున్నారు. ఇట్టిసర్వసమర్థుని మాకిచ్చి సక్రమపరిపాలనకు ప్రోత్సహించినందున మాజిల్లాకలెక్టరు టాడ్ జ్యోషిగారిని, మద్రాసు గవర్నమెంటు ప్రధానమంత్రిని నే నెంతయు అభినందించుచున్నాను.

ఈ మునిసిపాలిటీకి గల కొన్ని హక్కులు ప్రజలకు గల కొన్ని వ్యత్యంతములు పోయినవను చింత ఎల్లరు మఱచునట్లు రాజరత్నంగారు పట్టణమంతటను చక్కని ఏర్పాట్లు గావించుచున్నారు. ప్రాతఃకాలముననే బహువిధులన్నియు నీటితో తడుపబడుచుండుట వార్డు మేష్ట్రీలు క్రమముగా తమతమ వార్డులను ప్రతిదినము ప్రాతఃకాలముననే చూచుచు ప్రతిసంధ్య తిరిగి వీధులను పరిశుభ్రపరచుటలో తగు శ్రద్ధ తీసికొనుటయు నేను చూచి ఎంతయోకాలమైనది. మరల నీటికి శాకనులపండువుగా అట్టి ప్రజాహితకార్యములను యిప్పుడు చూచుచున్నాను. ఇట్టి ఏర్పాట్లకు రాజరత్నంగారు రెంతయు వందనీయులు.

మా పట్టణమునకు ప్రస్తుతముగల దుస్థితిని తొలగించుటకు రాజరత్నంగారికి ఎన్నియో అనాగతములుగలవు. రోడ్డు చాలదుస్థి నీటిలో నున్నది. జానంపేట మెట్లలు యిందులకు కారణమని నేను వ్రాయనక్కరలేదు. అదియును గాక మెట్లలు రోడ్లపై పరచినప్పుడు నీరు పరిగా పోయక దానిని చక్కచేయచు పరియైన స్త్రీ ముగ్గులరు లేక రోడ్డువేసిన వెంటనే యిండ్లలోనుండి ప్రవహించు మురికినీరు పోవు ఆధారములు పరిగాలేక పోవుటవలన రోడ్ల దుస్థితి తప్పటలేదు. సాధ్యమైనంతవరకు లో యీ పట్టణమునకు స్త్రీ ముగ్గులరు నోకదానిని తెప్పించి జానంపేట మెట్లలు తెప్పించి కంట్రాక్టర్లచేయు పనులను శ్రద్ధతో గమనిం. మరుగునీరును రోడ్లపై ప్రవహించకుండ తగు యత్నములను గావించి ముఖ్యముగా రోడ్లదుస్థితిని తప్పించుట గాక యిది రాజరత్నంగారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

దీనికన్న ముఖ్యమైనది అవసరమైనది నుంచి నీటిసదుపాయము. ఈ పట్టణము జిల్లా ముఖ్యపట్టణముగా ఏర్పడినప్పటినుండియు జనసంఖ్య పెరిగినదని వేరుగా వ్రాయనక్కరలేదు. చాలాకాలమునుండి మంచినీరు సమృద్ధిగా లభించక వేసవికాలముందు ప్రత్యేకముగా పంపునీరు కోరినప్పుడు లభించుటలేదు. ఇతరగ్రామములనుండి వేసవికాలములోజాలలో వచ్చిన ప్రజలకు పశువులకు నీటిసదుపాయములు చాల తక్కువగానున్నవి. పట్టణములోనున్న మునిసిపాలిటీ మంచినీటి చెరువులు మరమ్మత్తులలేక ఎక్కువనీరును నిలువచేయుటకు వీలులేక ఆచెరువులలోనున్న తామరనాచువలన నీరు త్వరలోచెడిపోయి త్రాగుటకు పనికిరాకుండ పోవుచున్నది. దెన్నటి పేటలోనున్న గజిపల్లి వారిచెరువు మంచినీళ్ల చెరువనిన్ని; జనులు చాలమంది ఆస్థాంతములలోవారు ఆచెరువునీటిని త్రాగుటకై యుపయోగించుటచేత ఆచెరువుకు చుట్టుప్రక్కల వీధులలో ముఖ్యముగా దెన్నటి పేటలో నీటికికొరతము మొట్టమొదట ఏర్పరచియుండలేదు. కాని చెరువును ప్రతిసంవత్సరము త్రవ్వించి ఆందులో నున్న మురికినాచువగయిరాలను తొలగించి నీరు నిలువచేయుట విషయములో తగు శ్రద్ధతీసికొనబడుటలేదు. ప్రస్తుతము ఆచెరువును బాగుచేయించి నీరు శుభ్రముగా నుండుటకు తగినసదుపాయములు కలగజేయుటయేగాక చెరువునీరుకంటె పంపునీరు ఆరోగ్యకరమగుటచేతనున్న, దెన్నటి పేట, కుమ్మరపీడి, గొల్లపీధులలో పంపులు వేయించి తగునీటి సదుపాయము చేయింపుట ముఖ్యపరమై యున్నది. ఈ గజిపల్లి వారిచెరువుకు తూర్పుభాగమున నున్న మురికినీటికుంట్ల యొకటిగలదు. అది జనులకు ఉపయోగకరము కాకపోయినను అల్పవర్షాన అధికావమానములకు నిలయమై దుర్వాసన గలిగించి ఆసారోగ్యకరమగు స్థల మనిపించుకొనుచున్నది. ఈ బాధను తొలగించవలసినదిగా రాజరత్నంగారిని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ పట్టణముందుగల పంపులనుండి నీరు భారాళముగా ప్రవహించుటకైనను మరియొక పంపులచెరువు అత్యవసరమని భావించుటచేత దానివిషయమై కొన్ని ప్రయత్నములు జరిగి యుండుట చేతనున్న గృహములలోనికి పంపులనిచ్చుటకున్న, రెండవచెరువు అనతికాలములో ఏర్పాటుచేయించి పట్టణమునకుగల మంచినీటి యిబ్బందిని తొలగించి రాజరత్నంగారు కాత్వరక్షిరిని బడయుదురుగాక.

ఈపట్టణములో ప్రవహించుచుండునీటిలో సగముభాగముతూర్పునీటిలోనున్న ఏడుకాలువలగుండ ప్రవహించుచున్నది.

నిరూపించబడినది.

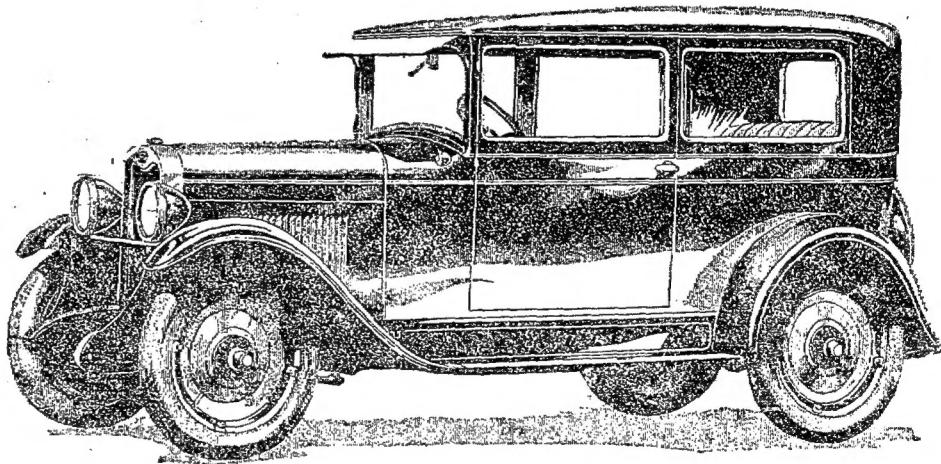
ఎల్లప్పుడు నాయకత్వము వహించుచున్నది. 1928 సం॥ చివర్ లెట్ తక్కువ ధరలో పొందదగిన కారులన్నిటిలోకి ఘనతవహించదగినది. యేటేట అభివృద్ధి గాంచబడిన మార్పులకు లోనగుటచే ఆటోమొబైల్స్ తయారొనర్చువారలందరలో మిగుల ఉన్నతస్థానమును నాక్రమించియున్నారు. చివర్ లెట్ నందు అభివృద్ధిగాంచిన సూత్రాంశములు ముఖ్యముగా

ఉపాలమిద నొనర్చబడినవి కావు. జనరల్ మోటారుకంపెనీవారు 30 లక్షల మైల్లదూరము ప్రయాణమొనర్చి పరిశీలించిరి. ప్రతిఅంశమును పరీక్షకులోనయి సరియని నిరూపించబడిన తదుపరి యే ఏర్పాటుగా వింపబడుచున్నది. అందువలన ననే 4 చక్రముల బ్రేకులు, సవినమైన ఇంజను, నిడుపైన బ్రాకలిగిన 1928 చివర్ లెట్ డబ్బువిలువకుపొందదగిన కారులలో కెల్ల శ్రేష్ఠమైనది.

సింప్లన్ అండు కో లిమిటెడ్.

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

వర్ష కాలమున యీవిధు కాలవల స్థితి చూచినవారికి ఆ చుట్టు ప్రక్కల నివసించు ప్రజలదుస్థితికి జాల కలుగకమానదు. ఈ కాలము ప్రవహించు స్థలమున్న, యీ కాలములను ఆనుకొని యున్న పిచ్చిగుంటయును స్థలమున్న; పాముఖాసాలకింద ఉపయోగింపబడుచున్నవి. పట్టణమునువృద్ధి యిట్టి అశారోగ్య ప్రదేశము యుండుట చాలబాధకరము. గనుక యీ దుస్థితిని సాధ్యమైనంత త్వరలో తొలగించి అంటువ్యాధులనుండి ప్రజలను కాపాడి చిరకాలమునుండి ఎవరును తీర్చలేని యీ సమస్యను రాజరత్నంగారుతీర్చి కాత్వరక్షిరిని బడయుదురు గాక! ఈ పట్టణమువృద్ధిచుండు ఉన్న చందాబిల్లోలో పేరయ్య చెరువు ఈ పట్టణమునకు పెనువచ్చయై యున్నది. ఈ మచ్చును మార్పులకు ఎన్నో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని సఫలము కాలేదు. ధికారియుగు రాజరత్నంగారు ప్రయత్నించి యీకళంకమును కడగివై తురుగాక! ఇందు ఈ పట్టణముందు చాలాచోట్లగల లోట్లను పూర్తిచేసి ప్రజలకు యుపయోగకరమైన కార్యములు గావించి ప్రజలమెప్పుడు ప్రభుత్వమువారి మెప్పునుపొంది చిరకాలము ఐర్దిల్లురురు గాక!

అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది వెంటనే గమనింపతగినది పట్టణమునకు కావలసిన డ్రైనేజి. ఈ డ్రైనేజికి సదుపాయము

లు వెంటనే కలుగజేయనియెడల దోమలబాధతో మలేరియాజ్వరములతో యితర అంటువ్యాధులతో జనసంఖ్య కృశించి శ్రుంగిపోవుచున్నార. అట్టిది వెంటనే మానపనియెడల ఎన్ని సదుపాయములు కలగజేసినను ఎట్టిలాభము కలుగనేరదు. గనుక వెంటనే అవసరమైనచోట్ల ముఖ్యముగ ప్రదేశములలో మరుగుకాలువలు ఏర్పాటుచేయించి మరుగునీటిని బయటకు ప్రవహింపజేసి ప్రజలకు సదుపాయము కలుగజేయుట అత్యవసరమైయున్నది. ప్రతిదినము ప్రాతఃకాలముననే తన సైకిల్ మీద బయలుదేరి వీధులన్నియులెరిగి ఆయా చోట్ల ప్రజలకుగల యిబ్బందులను విచారించుచు అధికశ్రద్ధను తీసుకొనుచున్న రాజరత్నంగారికి పురవాసులతరఫున నేను వందనము లర్పించుచున్నాడను. వీరికి మోటారుకారు ఉంచుకొనుటకు గవర్నమెంటువారు అనకాళిమిచ్చినయెడల ప్రతిదినము పట్టణమంతయు యొకసారిచూచుటకు తీరికగలిగియుండి యింకనుపట్టణమునకు కావలసిన సదుపాయములు కలుగజేయుటకు వీలుగలుగును.

గుత్తా పెంకయ్యచౌదరి.

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

విజయవాడలో ఆంధ్రజిల్లాలో నుంచువారికి వీ. పి. లు పంపుట సామ్యము ననుసరించి మొదలగు సాకార్యములు తేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుంచు నామపల్లి గారిశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపోవారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరచినాము. ఆంగ్లేజీ పోస్టు సాకార్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వ్రాసినవారు తెచ్చించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరము (ఉస్కాయా)	28-8-0	కల్ వాడ	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరము ఉస్కాయా	4-12-0	"	4-0-0
చందాదాతల సంచికలు			
చందాదాతలకు	1-4-0	"	1-0-0
చందాదాతలకొనివారికి	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాంశులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, పరిశోధక, గాన, చిత్రకళ మొదలగు వ్యాసమును కథలు కలిగి అతిసుందరమైన ప్రకటింపబడుచున్నది.

సంవత్సరము	ఉస్కాయా	7-2-0	కల్ వాడ	6-0-0
ఆర్థ సంవత్సరము	"	8-9-0	"	8-0-0
బిడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

వీ. పి. బాల్లిల వ్రాసిన ప్రత్యేకము.

విజయవాడ ప్రతినిధి:-

నామపల్లి గారిశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీ బజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిల్లరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు. 2-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని బిల్దము కాంగ్రెసు అధివన్యాజ్ఞోనము 0-5-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభావయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 భక్తుపదము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధమతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు శ్రీ కేశాబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-10-0
- 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నాట్యదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నె నను గారి ప్రబంధం అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణికా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్పు) 0-0-0

వెలువడిన గ్రంథము

- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణసీతయు నిందు వర్ణితము లైనవి. కాళీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

యధార్థము?

శుభనూలారా! మానవుడు తన సహస్వరూపమును అద్భుతముగా ప్రతిబింబమును సులభముగా స్పష్టముగా గాంచునట్లు "తాత్పర్యము" అను గ్రంథములో మానవుని యనాపరములయందు పురోభివృద్ధికి జీర్ణవృద్ధి ధర్మములు జెప్పబడిన (4) వేదముల (1180) ఉపనిషత్తులు (84) శాస్త్రముల (32) పురాణములయొక్క సారాంశము పండితులు, పామరులు, స్త్రీలు, బాలురుగూడ తెలిసికొని యనుభవించుటలు శ్రుతి, స్మృతి, హాస, పురాణ ప్రతిపాదక, సిద్ధాంతయంతముగా తెలుచుటలతో వ్రాయబడి వందెండు సోపానములుగలిగి నొక గ్రంథ మననున్నది.

కాబట్టి మనస్సులైజనించినందుకు ఫలపాప్తిపాతకు భూకంఠైన తరుణోపాయము వృధాగా వెళ్లుదున్నానక (కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే యున్నవి) త్వరగా తెచ్చించుకొని యిందలి ధర్మములుగ్రహించి శుభించుడి? శుభించుడి? నల పోవ్వేజుగాక రూ. 1-4-0.

అడ్రస్ :- రంగశాయకులుగారు, గుంటూరు జిల్లా, నేలపాలెం పోస్టు, భవనాశ్రమము సమీపం.

ప.రా :- గ్రంథాలయములకును బోకుగా తీయువాటికి "ఒక రూపాయాకి" మాత్రమే పంపబడును. (4725)

గోవ్వపత్తాత్రక రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము. అహింసావ్రతము గోవధాపాతకులకు సభ్యతవహించును.

ఘనతవహించిన శ్రీ గౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాశయనూలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రిలో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ కరణాలయము నందు సంఘసహాయమున డిక్టేటేని వీధి గోష్ఠివ భావలను అసంఖ్యాకముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవధాపాతకులను త్వరమగ్నము 2 లక్షల మందింపుగల గోష్ఠివీధులు బిల్డింగులు క్రయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించివారము. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణకార్యసాధనలకు నీవేలు సభ్యులు లక్షలాదిద్రవ్యము ఆవిశ్యకమైయున్నది ఇట్టికి ఈసంఘమున హిందూమహామండలియూ సోదరహిందూలు ఇమి కత్తెనుసారము గోష్ఠివదానమునగ 10 లక్షల మంది మహారాజు పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతవహించి యుండురు. ఈ సంఘమున సభ్యత వహించి పుణ్యాత్ములు కనీసము నాలు 13 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యతవహింప సాగింపు. యన్నారము. చందా పంపించెడి దాతలు తమసంపూర్ణమైన యడ్డముతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ సంఘము సేర-పోస్టుద్వారా ఇకో న్యూరుగాను మనియార్డుగాను సాచ్చుపంపిన వెంటనే తనను అందచేయబడును. కోరిక వారికి రూపాయలకు కొరతకమును పంపబడును-ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, జేవరపల్లి జంకట సరసింహుడు, రాజమండ్రి. 4408

కృష్ణాపారసి-బెడవాడ

ఇందు దాక్షుడు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే పనునాయుర్య దానధర్మముల తయారుచేయబడుచున్నది. అతి చాక. కోరినచో పి. పి. గ. పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2088 (ప్ర. నెం. 1)